

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Jest dużo miejsca na świecie trzeba go tylko umieć rozdzielić.

Zaborczość i gwałtowna ekspansja Japonii i Niemiec, nieustanne narzekanie niektórych narodów na brak terenów kolonizacyjnych, na cianstotę w Europie; wywołały żywą polemikę wśród uczonych interesujących się zagadnieniem wyżywienia ludności.

Przeważająca liczba głosów wśród zainteresowanych fachowców orzekła iż żale i pretensje narzekających narodów są całkiem nieuzasadnione. Ludzkości nie grozi podobno zupełnie brak miejsca i żywności.

Jeśli występują przesilenia gospodarcze, bezrobocie i głód winę ponosi wadliwy rozdział dóbr gospodarczych a nie bezwzględny ich niedostatek.

Europa jest przeludniona. Niekorzystny ten stan obserwujemy jednak że tylko na europejskim kontynencie. Reszta świata posiada wszakże ołbrzymie połacie ziemi, zdolne wyżywić nadmiar ludności. W Europie zaledwie parę krajów cierpi na brak terenów kolonizacyjnych. Nie orczywa tego ani Anglia, Francja, a nawet Włochy.

W Anglii, która wyróżniła się w ciągu XIX wieku swą niezwykłą żywotnością demograficzną, przyrost ludnościowy węgł zahamowany, a w ostatnich latach przeszedł w deficyt. Francja, której ludność w ciągu XIX wieku wzrosła do 39 milionów, obecnie po wojnie światowej utrzymuje z trudem swój stan posiadania tylko dzięki sprowadzeniu i osiedleniu u siebie 2 milionów cudzoziemskich emigrantów. Niema więc mowy o tem, by mogła na większą skalę kolonizować własnymi ludźmi zamorskie obszary.

Niemcy, pomimo wielomilionowego bezrobocia, nie mają w rzeczywistości nadmiaru ludzkiego materiału kolonizacyjnego. Brak im stale dostatecznej ilości robotników rolnych, a również nie stać ich na dalsze uszczuplenie warstwy drobnowłociańskiej. Jedynie Włochy posiadają jeszcze wielkie możliwości w zakresie ekspansji kolonizacyjnej podobnie jak Polska. Lecz Włochy przeciwstawiają się obecnie emigracji do ziem, niepodlegających ich suwerenności. Utraciliśmy 10 milj. obywateli wskutek wychodźstwa, nie chcą nadal przysparzać sił ludnościowych obcym państwom. Dla tego rząd włoski popiera wydatnie kolonizację swych posiadłości afrykańskich i dlatego przeprowadza w kraju roboty melioracyjne, zakrojone na olbrzymią skalę. Dzięki ostatnim pracom ziemie Italii mają dostarczyć wy starczających środków żywności dla 60 milj. ludności.

Ale i bogate nawet demograficznie kraje południowej i wschodniej Europy nie posiadają niewyczerpanych zasobów energii ludzkiej. Przyrost naturalny i bezwzględna cyfra urodzin spada. W latach 1928 do 1932 przyrost ludności obniżył się we Włoszech z 10.5 na 9.1, a w Polsce z 15.9 na 13.7. W roku 1933 wystąpiło dalsze pogorszenie w tej dziedzinie co dało popularyzatorom włoskim powód do alarmu. Nie znajdujemy zatem w Euro-

pie zbyt wiele materiału ludzkiego, przydatnego do kolonizacji.

Biały emigrant kierować się może tylko do kolonii eksploatacyjnych. A zatem usprawiedliwionych gospodar-

czo dążeń do ekspansji kolonialnej, do uzyskania ziem produkujących kawkę, bawełnę i kawę, nie należy błędnie utożsamiać ze zdobywaniem możliwości emigracyjnych. Polityka emigracyjna może wybierać tylko takie kraje, które nadają się do osadnictwa ludzi naszej rasy, czyli kolonie osiedleńcze. Nie będą to w każdym razie kraje tropikalne, a więc ziemie o średniej rocznej temperaturze, przekracza-

Częstochowska Pani

A ponad nami jak gwiazda zżaranna,
Przez wiele wieków! Ach, przez wiele lat!
Można oplekę roztaczała Panna,
— Śląc Swych łask zdroje w progi naszych chat,
Szlśmy do Ciebie, jak do Jeruzalem,
Przez uciążliwe przeznaczenia drogi.
Twój nasz gorzki przorana zalem,
Znalazła uśmiech ukoleńka błogi.
A kiedy złoza gaska miała szorra,
Twoje miłosierne, Królowo ramiona
Ten lud schyłony jak podcięte zboża —
Do Matczynego przytulaly łona!

Pod Twoim płaszczem Częstochowska Pani,
Oczylna nasza doznała opleki,
Choć ją krwawi dręczyl tyran,
Lecz purpurowych toczyły się rzeki.
Szlśmy do Ciebie, gdy nam gasło słonce,
Po Twoje dobre i serdeczne słowo,
Nieśliśmy w dłoniach serce gorejące
Byś w nie czyn tchnęła o Polska Królowo!
Wszakże Ty mozesz miłosierne Pani,
Nasz czyn płomienny bożą myślą wspierać,
Bo choć wróg ciągle serca nasze rani
My, już nie możemy drugi raz umierać.

Stanisław Boruś.

jącej 25 stopni C., ponieważ polityka kolonialna może w tych stronach liczyć tylko na kolorowych robotników.

Do najważniejszych terenów kolonizacyjnych należy Kanada, rozporządzająca dziesiątkami milionów hektarów urodzajnej ziemi, zwłaszcza w zachodniej swej części. Nie wykazuje ona jednak najmniejszej ochoty do przyjmowania innych kolonistów poza Anglikami.

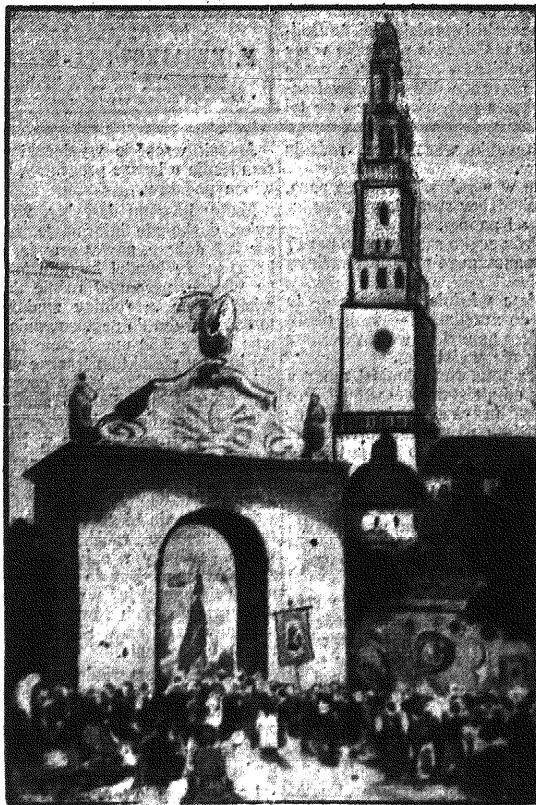
Stany Zjednoczone mają również olbrzymie tereny, niewyżytkane dotąd w pełni dla gospodarki rolnej, a jednak również mało gościnne. Meksyk mógłby wchłonać ogromne ilości kolonistów, jakkolwiek dotąd sprzeciwia się kategoriście emigracji. Z olbrzymiej Brazylii, liczącej 8.5 milionów km. kw., powierzchni do osadnictwa dla emigrantów ze środkowej i wschodniej Europy, nadają się głównie stany południowe, Parana, St. Matharina i Rio Grande de Sul. Jeśli chodzi o Argentynę (3 milj. km. kw.) to mogłaby ona przyjąć łatwo dziesiątki milionów osadników rolnych, pod warunkiem rozparcelowania i za gospodarowania olbrzymich latyfundjów, częściowo jeszcze nietkniętych pługiem.

Największe możliwości kolonizacyjne dla narodów europejskich, niemających własnych posiadłości zamorskich przedstawia bezwzględnie Południowa Ameryka, która dopiero od trzech lat prowadzi prohibicyjną politykę imigracyjną. Do osadnictwa białych nadaje się ponadto Australia i wyżynne obszary południowej Afryki. Wszystkie te kraje bronią dziś do stepu ubogim masom proletarijuszki europejskiej. Ten stan rzeczy nie może jednak trwać zbyt długo. Napór krajów względnie przeludnionych, rośnie.

Rasa biała ma więc w swem władaniu większość olbrzymich rezerw terenów dla kolonizacji, z których wydobycić może nowe, niezmiernie wartości gospodarcze. Od rozumnego i przewidującego rozwiązania zagadnienia imigracji i kolonizacji zależy pokoj i dobrobyt całego świata. R...

MATKA BOSKA CZĘSTOCHOWSKA
KRÓLOWA KORONY POLSKIEJ.

ZBOŻNY LUD W PROGACH JASNEJ GÓRY.

ZESZYTY
znormalizowane
po cenach hurtowych i detal.
w sklepie „Gośnica” II Aleja 26-
telefon 20-50.

Istniejące od 6-ciu lat

Kursy Gimnazjalne

przyjmują zapisy kandydatów (ok.)
Opłata miesięczna bardzo niska.
Przygotuje się w zakresie 7-ii oddz. Szkoły Pow. Gimnazjum na maturę do szkół technicznych i t. d.
Kurs jednej klasy trwa 5 miesięcy.
Kancelaria czynna od g. 11-1 i od 3-7 wiecz. Kilińskiego 9, II p. prawa oficyna.

zości. Przy rozważaniu tej kwestii będzie jednak grało wielką rolę traktowanie mniejszości przez Polskę samą.

NAPAD NA PAROWIEC.

Czang - Czun. — Urzędowa komisja mandzurska stwierdziła, że przy napadzie na parowiec „Inkou” na rzecę Sungari zamordowany został jeden obywatel japoński i 11-tu obywateli mandzurskich. Ogółem zamordowano wówczas zgóra 40 osób.

KONTROFENZYWA SOWIETÓW.

Moskwa. — Strona sowiecka przeszła w sprawie kolei wschodnio-chińskiej do zdecydowanej kontrofenzwy dyplomatycznej i prasowej. Wobec aresztowania jeszcze 16 kolejarzy sowieckich w Mandżurii, konsul generalny ZSRR w Chabinie złożył energiczny protest u władz mandzurskich, domagając się natychmiastowego zwolnienia wszystkich 34 aresztowanych obywateli sowieckich w ostatnich miesiącach. Protest zarzuca, że aresztowania i rewizje odbywają się bez

niezbytzych formalności oraz zawiernie stwierdzenie, że aresztowani są bici przez policję.

Wszystkie pisma zamieszczają depeszę z Chabarowska, według której aresztowani w Mandżurii kolejarze są „bici i katowani przez służących w policji mandzurskiej białogwardystów, celem wydobycia od nich przyznania się do niepopelnionych przez nich przestępstw”.

HYDROPLANY POLSKIE W KAPENHADZE.

Kopenhaga. — Z okazji otwarcia wystawy lotniczej, jak również zawodów lotniczych o pułap północny, przybyła tu eskadra wodnopłatowców polskich z Puscka, pod przewodnictwem komandora Szyzowskiego. Samoloty polskie wzbudziły wielkie zainteresowanie zarówno wśród duńskich sfer lotniczych, jak i szerokiej publiczności.

Na część lotników polskich odbyło się w poselstwo polskiem przyjęcie, na którym byli obecni również zawodnicy duńscy, biorący udział, w zawodach, jak również szereg lotników zagranicznych, m. in. zawodnicy sowieckie oraz słynna lotniczka francuska Maryse Nilsz.

MIŁOŚĆ — SZCZĘŚCIE!

Przez długie lata byłam nieszczęśliwa. Nikt nie zwracał na mnie uwagi z powodu mojej brzydoty, aż poleciano mi użycie parafarmacji Kremu Dr. DUKOŁMA. Sprawiała ona, nadając mi skórę nową, zdrową, błyszczącą, jak białe perły, że stałam się piękniejszą, zwracając uwagę na siebie. Odmładzając ją, czerwiła, zwracając uwagę na siebie. Odmładzając ją, czerwiła, zwracając uwagę na siebie. Odmładzając ją, czerwiła, zwracając uwagę na siebie.

brunatne pąki, piegł i t. d. Pod gwarancją, że jeżeli niezadowolony z wyników użycia kremu „ALMA” zwróci się do pakietu niezadowolonego. Cena za 1 szkiełko 1 gr. 50, za 2 szkiełka 2 gr. Specjalna oferta: Przy nadesłaniu w ciągu 3-ech dni wyznika niniejszego ogłoszenia z zamówieniem, otrzymacie jako dodatek do zamówienia 10 sztuk parafarmacji „ALMA” w formie kremu Origan. Dr. NIE. KEMENYI, Cieszyńsk 100/1312.

TELEGRAMY

LIKWIDACJA ZATARGU Z WATYKANEM.

Rzym. — Prasa donosi z Berlina, że kanclerz Hitler gotów jest obecnie doprowadzić do szybkiego zlikwidowania zatargu z Watykanem w sprawie wykonania konkordatu. Odpowiednie uchwały zapasé już miały na poniedziałkowym posiedzeniu rady gabinetowej. Przede wszystkim miałyby być uwzględnione żądania Watykanu w sprawie przyznania niezależności i samodzielności organizacjom młodzieży i stowarzyszeniom katolickim. Te zmiany w polityce rządu Rzeszy wobec Stolicy Apostolskiej tłumaczyć należy, zdaniem berlińskich korespondentów prasy włoskiej, wynikami ostatniego plebiscytu, który ujawnił silną opozycję katolików, zwłaszcza w Nadrenii.

OPINJA KÓŁ KOŚCIELNYCH.

Citta del Vaticano. — Wiadomości o rzekomych zamiarach rządu niemieckiego w sprawie zlikwidowania zatargu z Watykanem przyjęte zostały w kołach kościelnych z pewnym sceptycyzmem. W kołach tych panuje opinia, że trwałe porozumienie rządu Rzeszy z Watykanem będzie możliwe dopiero po usunięciu podstawowych różnic, dzielących światopogląd chrześcijański i katolicki od światopoglądu narodowo socjalistycznego. Jeśli zaś chodzi o problem młodzieży katolickiej w Niemczech, koła kościelne zauważają, że kościół nie będzie mógł się zgodzić na wchłonięcie młodzieży katolickiej przez organizacje narodowo socjalistyczne.

PARTYZANTKA CHUNCHUZÓW.

Moskwa. — Według doniesień sowieckich, działalność Chunchuzów w Mandżurii nie ustaje. Oddział 600 bandytów spalił 250 domów w pobliżu miasta Uczan. W rejonie miasta Tunbin odbywa się koncentracja oddziałów partyzanckich. 300 Chunchuzów napadło w rejonie Huche na autobus wojskowy, zabijając i raniąc 5-ciu żołnierzy japońskich. Jednego uprowadzono do niewoli.

POLSKA W SPRAWIE OGÓLNEJ OCHRONY MNIEJSZOŚCI.

Berlin. — „Berliner Börsen Ztg.” zamieszcza obszerny artykuł wstępujący na temat zjazdu Polaków z zagranicy, zajmując to samo stanowisko, co inne pisma. Wniosek brzmi: Polska chce na przyszłym posiedzeniu Ligi Narodów rozwinąć chorągiew ogólnego ochrony mniejszości.

Nowy kurs w Niemczech

HITLER ZWOLENNIKIEM TOLERANCJI?

Paryż. — Po plebiscycie 19 sierpnia Hitler oświadczył, że ponieważ 10 proc. głosów padło przeciw niemu, podjęte zostaną wszelkie możliwe środki, aby na przyszłość nie zabrakło ani jednego Niemca w wielkiej rodzinie narodowo-socjalistycznej. Prasa angielska dopatrywała się odrzutu w słowach Hitlera zapowiedzi nowego terroru. Tak samo i poważne dzienniki francuskie wyraziły obawy przed możliwością powtórzenia się nocy 30-go czerwca. Z Niemiec zaczęły się nawet gremjalne ucieczki na stronę Francji i Szwajcarii. Tymczasem „Temps” zamieszcza ciekawą korespondencję, z której zdaje się wynikać, że Hitler pragnie narzucić opozycję nie drogą wagi, lecz przez zastosowanie raczej polityki liberalno-tolerancyjnej, zwłaszcza w odniesieniu do obozu katolickiego.

Dalsze aresztowania przeciwników ustroju hitlerowskiego mają ustać. Mówi się nawet o stopniowym jakoby zlikwidowaniu obozów koncentracyjnych i rozciągnięciu amnestji na intelektualistów komunistycznych, a wkrótce ma być ułaskawiony Karol Osietzky. Hitler postanowił wreszcie tolerować opozycję religijną, ponieważ okazało się, że 19-go sierpnia znaczna część głosów opozycyjnych pochodziła od prześladowanych katolików i protestantów.

Oczywiście są to wszystkie pogłoski i być może tylko domysły, jednak z drugiej strony mogą one znaleźć uzasadnienie ze względu na nadchodzącą kampanię plebiscytopową w zagłębiu Saary. Możliwe, że Hitler pragnie zdobyć ludność Saary zainaugurowaniem kursu polityki pozornie liberalnej.

Poco pojechał do Paryża

KANCLERZ AUSTRII?

Paryż. — „Quotidien” twierdzi w obszernym artykule, że kanclerz Schuschnigg przyjechał do Francji, aby zdobyć sobie pewność co do dwu kwestji: pierwsza — to finansowa i gospodarcza pomoc dla Austrii, druga — to przywrócenie Habsburgów. Wpiew pojechał do Włoch dla otrzymania pewnych dyrektyw, a następnie przyjechał do Francji.

Opierając się na artykule „Wiener Ztg” dziennik francuski twierdzi dalej, że Dollfuss otrzymał w Genewie pożyczkę w wysokości 300 milionów szylingów, z czego na Francję przypada 300 milionów franków. Dotychczas pożyczka opiera się ty-

lko na ustnem, ale formalnem przyrzeczeniu Francji i udzielona została pod warunkiem niaruszenia konstytucji. Gabinet Dollfussa zrzecnie liability między tem przyrzeczeniem a polityką dyktowaną z Rzymu.

Schuschnigg przyjechał do Francji, by jeszcze przed sesją genewską, na której sprawa nowej pożyczki zostanie poruszona.

LEKARZ-DENTYSTA z Warszawy
M. KWIAKOWSKA - MISZEWSKA
przeprawiała się na ul. Wesołej 26 m. 9, tel. 21 67.
Leczenie dzieł w wieku przedciekim

ŚWIAT PRZEZ PRYZMAT :: ::

Za trzy dni rozpocznie się wielka rywalizacja zawodników zgłoszonych państw do zawodów Challenge de Tourisme International, urządzanych obecnie przez Polskę.

Całe społeczeństwo zwrócone jest w oczekiwaniu wysiłku naszych asów lotniczych i mamy nadzieję, że zwycięstwo tragicznie zmarłych bohaterów Żwirki i Wigury nie będzie ostatnim.

Zwycięzcy i tym razem, żeby dowiedzieć, że młode lotnictwo nasze nie tylko stoi na poziomie, ale przewyższa niektóre państwa.

Lecz nie tylko tu Polska powinna odnieść zwycięstwo. Powinniśmy zdobywać je stale, czy to w dziedzinie życia społecznego, ekonomicznego, politycznego i t. d. wnosząc się szczebel po szczeblu, ażeby państwa ościenne zmuszone były liczyć się z nami.

Trasa europejskiego okrężnego lotu niestety nie przechodzi przez Częstochowę, tak, że nie będziemy mogli wziąć żywego w niem udziału, gdyż miasto nasze leży na uboczu wielkich linii lotniczych.

Zato gród nasz, leży w strefie wpływów rozporządzeń ministerjalnych i wszyscy urzędnicy zmuszeni są zastosować się do ostatniego okólnika w sprawie świętej, niż dotąd, jednakowo uprze-

mego traktowania wszelkiego rodzaju interesantów.

Już widzę w wyobraźni takiego pana, który przychodzi w sprawie podatku luksusowego od papugi.

— Jak zdrowiecko szanownego pana? Krawiec szanownego pana jest zachwycający.

— Chciałem właśnie wyjaśnić, — tu zwraca się do urzędnika, — że ja nigdy nie posiadałem papugi, nawet żywej jeszcze na oczy nie widziałem.

— W porządku. Natychmiast umorzy my podatek od nieistniejącej papugi. Proszę wybaczyć przykreść jaką mimowolnie wyrządziliśmy panu. Sądźmy, że na przyszłość nic podobnego nie powtórzysz.

Jak na początek to miła niespodzianka, zamiast dać spotykanych oburknień lub odpowiedzi, nad którymi urzędnik długo namyśla się, a my jeszcze pomimo dłuższego wysiłku mózgowego i tak nie nie rozumiemy.

Jest więc nadzieja, że władz za rozsądnym wezwaniem, pójdą tak pożądanemu zarządzeniu, mającemu na celu uproszczenie czynności i zaoszczędzenie obywatelom czasu i zdrowia, zwłaszcza w sprawie związanej z kilkakrotnymi wezwaniami za zapłacone już podatki.

Zbiedzony zaś interesant po tej nowo zastosowanej procedurze może znów być tak zadowolony, jak właściciel słuchający przez radio odczytu o „Racjonalnym i należytem sadzeniu buraków pastewnych”

Jednak wszelkie wycieczki pod adresem Radja o lepsze programy, są pozabawione podstaw.

Mamy bowiem dowcipy, wesołą muzykę, doskonałe informacje, że w Polsce jest dobrze, nawet prawie, że niema kryzysu, że handel kwitnie jak kwiatki na wiosnę, przemysł rośnie jak bakba wielkanocona a rolnicy znajdują coraz to coś nowego do zastosowania. Za skromną opłatę 3.30 miesięcznie żądać więcej byłoby nietaktem jeszcze większym, niż popelniał Hitler, który coppersza nie jest prorokiem i dlatego zamiast zająć miejsce Prezydenta Austro-Niemiec, został tylko Grosshulterem w Niemczech.

Zresztą co do stanowisk, zawsze można pomylić się. Taki na przykład chłopiec, pozabawiony opieki rodziców, a wdrapujący się 15-go b. m. na waf klasztorny, zamiast robić ze siebie widoków, mógłby wcalem powodzeniem znaleźć inne miejsce do gimnastyki. Przy najmniej chociaż już wybrać sobie odrapane przez swych rówieśników z kory kasytany przy ulicy Siedmiu Kamienic, tuż przy Stajonie.

Drzewa te przesładuje jakies fatum. Podczas każdego meczu oblepione bywają młodocianymi „sportsmenami”, niczem częstochowskie dorozki błotem.

Jakie uwagi słyszy się o pilce i o grających wrykach!

Lecz nikt na to teraz nie zwraca sprawdziwej „uwagi”. Więcej aktualną sprawą jest rozegranie zapowiedzianego me-

na, zbadać nastroj francuskich ciuclaczy. Z drugiej strony Schuschnigg jest zdecydowanym legitymistą, jak zresztą wszyscy członkowie jego gabinetu i pracuje wytrwale nad restauracją Habsburgów. Naturalnie nie przyzna on tego otwarcie jak długo Francja solidaryzować się będzie ze stanowiskiem Małej Ententy, ale z pewnością nie zaniedba okazji, by zjednać Francję dla Ołtona.

SILY LOTNICZE WĘGIER.

Paryż. — Publicysta Sicard twierdzi w „Paris Soir”, że Węgry, obchodząc postą nowienia traktatu pokojowego, posiadają silne lotnictwo wojskowe, które liczy dzisiaj około 400 samolotów myśliwskich i do bombardowania. Liczba pilotów i aparatów wzrasta z każdym rokiem.

DR. STEIDLE POSELM AUSTRIACKIM W RZYMIE?

Wiedeń. — Na posła austriackiego w Rzymie upatrzony jest austriacki konsul generalny w Triescie dr. Steidle, który przed objęciem tego stanowiska był komisarzem propagandy austriackiej oraz przywódcą Heimwehry tyrolskiej. Stanowisko to opróżnione od 25 lipca przez Rintelena, przebywającego, jak wiadomo, w szpitalu więziennym w Wiedniu, objąć miałyby dr. Steidle już w czasie niedługim.

NOWE ZABURZENIA ANTYSEMICKIE W ALGERZIE.

Paryż. — W dzielnicy żydowskiej Constantine w Algierze doszło wczoraj ponownie do ostrych zaburzeń. Tum Arabów powybiłaby szczyby wystawowe w żydowskim składzie mebli, poczem udał się przed jeden z hoteli żydowskich, gdzie po przednio miało rzekomo dojść do bójki między właścicielami hotelu i kilkoma Arabami. Tum uisłował wtargnąć do hotelu, został jednak rozproszony przez policję. Wzburzenie wśród ludności arabskiej wzrasta z godziny na godzinę, podsypane niedającymi się sprawdzić wersjami o ponownem zbezczeszczeniu meczetu, którego miał się dopuścić jakiś bliżej niezmany osobnik pochodzenia żydowskiego, wlewając na dziedziniec meczetu kułecz z nieczystościami. W obawie przed powtórzeniem się rozruchów anty-

czu Japonia — Sowiety. Tymczasem żółte niebezpieczeństwo „wkrada” się na wszystkie rynki świata, rzucając na nie za bieżen swoje towary.

Ostatnio ukazał się tanj produkt z marką „made in Solingen”. Stalowe te wyroby nie są, jak się okazało produktem niemieckim, a japońskim. Japończycy założyli u siebie osadę i nazwali ją „Solingen”. W ten, stosowany zwykle przez samych Niemców sposób, nie mijając się z prawdą, wybijają na swych wyrobach „made in Solingen”, śmiejąc się w kułak z niemieckiego przemysłu.

Dobrze, że przynajmniej mali ludzie kraju „Wschodzącego słońca” pozostawiają narazie w spokoju Polskę. A tych kilka rzutów dumpingowych, jakie wymierzyli na Łódź, mogą być najwyżej dla nas ostrzeżeniem.

Jednak w dzisiejszej dobie walki za przodowaniem zdarzają się słoneczne momenty, z których korzystają najbardziej. Właśnie Lwów poszedł za wzorem Kalisza i urządził bezpłatne koncerty orkiestra dla przedmieść pozabawionych godzinnych rozrywek.

A czyż w Częstochowie nie należało by również rozpocząć takich popularnych koncertów, jako akompaniamentu do marszów grających z głodu kieszki bezrobotnym na Parkitce. Ostatnim Groszu, Kulach, Zawodnicy i t. d.

Nie byłoby tu w widowni żaden rekord, lecz zwykła chęć ogólnego uszczęśliwienia wszystkich mieszkańców naszego miasta. a l f a

F. WITESZCZAK

II Aleja 38.

(SZKOŁA MUZYCZNA)

Przyjmuje lekcje gry fortepianowej, skrzypcowej, śpiewu oraz przedmiotów teoretycznych, których z b. dobrym skutkiem od szeregu lat uczy też i słownice.

Dla muzyki kościelnej nauka osobno.

semickich władze zarządziły w obrębie dzielnicy żydowskiej wzmocnienie posterunków policyjnych.

Tylko interwencja mocarstw MOŻE ZAPOBIEC WOJNIE.

Paryż. — Interwencja wielkich mocarstw, mających interesy na Dalekim Wschodzie, wedle opinii tutaj, może jedynie jeszcze wstrzymać wybuch otwartego konfliktu japońsko-rosyjskiego, który grozi wznieceniem nowej wojny światowej.

Niezwykle ostra nota, którą Moskwa uprzedziła notę japońską, wywołała zdaniem tutaj, prasy gwałtowną reakcję Japonii.

„Rozpoczyna się kampania dyplomatyczna w najwyższym stopniu niepokojąca — pisze „Paris Soir” — zwłaszcza, że wciąż nowe incydenty powstają na pograniczu mandżurskim. Nawet te dzienniki, które traktowały spór japońsko-rosyjski z wyraźną rezerwą, ogłaszają dziś wiadomości z Dalekiego Wschodu pod alarmującymi tytułami.

Ocena węgierska wyniku rozmów florenckich.

Budapeszt. — Zbliżony do rządu nacjonalistyczny „Budapesti Hirlap” omawia znaczenie spotkania dra Schuschnigga z Mussolinim we Florencji, które należy uważać za wyraźniejszy od wszystkich dotychczasowych dowód, iż Włochy są każdej chwili gotowe do ochrony niepodległości Austrii w porozumieniu z Anglią i Francją.

Nie jest jeszcze wiadome, jakie kroki za mierza Mussolini podjąć na przyszłość w interesie zagwarantowania niepodległości austriackiej, bo widocznie chce przed ostateczną decyzją poczekać do spotkania się z Barthou w „esieni.

Komunikat o rokowaniach florenckich powiada z naciskiem, że także i inne państwa europejskie mogą przystąpić do paktu rzymskiego, oraz że w ostatnich czasach podejmowano z różnymi państwami a głównie z Małą Ententą rokowania celem ich pozyskania. Dziennik wymienia głównie Czechosłowację i wyraża nadzieję, że do przystąpienia do tego paktu uda się pozyskać także Polskę i Bułgarię, do czego Węgry odnoszą się bardzo życzliwie.

Stanowisko Węgier wobec sprawy utrzymania niepodległości Austrii jest jasne. — Węgry gotowe są do obrony tej niepodległości.

Groźne pomruki w Rosji

Moskwa. — Ostatnio w sowieckim życiu politycznym daje się zauważyć wyraźny wzrost nastrojów kominternowskich, o czym świadczy szereg publicznych wystąpień wybitnych polityków sowieckich. W mowie na kongresie pisarzy Karol Radek oświadczył m. in., że „zwiększono proletariatu ZSRR, nie jest jedynie zjawiskiem narodowym, wynikającym ze szczególnych warunków rozwoju Rosji, natomiast jest ono pierwszym zwycięstwem proletariatu międzynarodowego, za którym pójdą inne, jest ono pierwszym zwycięstwem rewolucji światowej”.

Na zebraniu moskiewskiej organizacji partyjnej kierownik Związku młodzieży komunistycznej Kosariow wezwał komsołców do pogłębienia wiedzy wojskowej i do nauki języków obcych, ponieważ „młodzież sowiecka winna przygotować się do wojskowego tytułu żołnierzy światowej armii komunistycznej”.

Sytuacja na Dalekim Wschodzie zreferował najwybitniejszy z członków prezydium kominternu Manuilskij. Przyjęto rezolucję, wzywającą młodzież do „bojowego pogotowia mobilizacyjnego i gotowości obrony ojczyzny oraz wierności idei proletariackiego internacjonalizmu”.

z BEASIKIEWICZÓW NIEPOMUCENA BILEWICZ

Opatrzona św. Sakramentami zmarła dn. 25 sierpnia 1934 r., po przeżywszy lat 80. Wprowadzenia zwłok z domu żałobcy przy ul. Korddeckiego 28 do kościoła św. Barbary nastąpił dnia 27 b. m. o godz. 9 r., skład ułohostenie zaobien pogrzeb na cmentarzu w. Rożna. O smutnych i trzech obrzędach zawiadamiają pozostałi w głębokim żalu
DZIECI I RODZINA

Prace w Komisjach

MIĘDZYNARODOWEGO ZJAZDU GEOGRAFÓW.

Warszawa. — Cały piątek międzynarodowego kongresu geograficznego poświęcił na prace komisyjne. Toczyły się one w 5-ciu sekcjach. Jedynie sekcja nauczania geografii nie była czynna.

Najznakomitsi uczeni zgromadzili się w sekcji kartograficznej, która dyskutowała nad trzema problemami: 1) nad projekcjami kartograficznymi i ich zastosowaniem do map, na podstawie referatu prof. niemieckiego Eckerta, 2) nad zagadnieniem przedstawienia rzeźby powierzchni ziemi na mapach. Sprawę tę omawiał gen. Boszkowicz z Jugostawii i plk. Sshneider ze Szwajcarii. Nadto zdawano sprawę z prac topograficznych wojskowości we Francji, we Włoszech, w Stanach Zjednoczonych, w Kongo Belgijskim, w koloniach włoskich i wreszcie w Polsce. Tutaj referentem był kierownik wojskowego instytutu geograficznego plk. Zieleniewski.

Sekcja geografii fizycznej była jedną z najliczniej obsesanych i dysputowała nad zagadnieniem czwartorzęd. Pierwszy wygłosił referat prof. Woldstedt, wybitny badacz zjawisk lodowcowych, przedsta-

antropologiczna, w której przedmiotem dyskusji były trzy zagadnienia: przede wszystkim prof. Haltenberger z Budapesztu podał ciekawe przykłady przeobrażenia krajobrazu pod wpływem techniki. Szereg ciekawych uwag pod tym względem dorzucił prof. Gumplowicz z Warszawy. O tworzeniu się granic administracyjnych pod wpływem fizjografii mówił prof. Allix z Lyonu. Prof. Vake z Kopenhagi zobrazował wpływ człowieka na krajobraz w Danii. O emigracjach greckich referował p. Schulte z Jenu. W tym czasie wystąpiło też kilku uczonych polskich, więc prof. Jerzy Loth z Warszawy przedstawił emigrację polską w ostatnich latach, p. Olgierd Tarnowski z Opatowa o kolonizacji polskiej w prowincjach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej, p. Kubijowicz (Kraków) zobrazował emigrację ukraińską w Azji.

Sekcja krajoznawstwa geograficznego zajmowała się jego przeobrażeniem oraz związkami geograficznymi, jako podstawą do oznaczenia granic regionów. Dyskusję zagał tu profesor niemiecki Mecking podnosząc doniosłą rolę badań krajoznawczych w geografii. Następnie prof. Tejkę

z Anglii, jak i ze Stanami Zjednocz. ne, i ułatwić w ten sposób porozumienie między temi trzema głównymi mocarstwami morskimi, jak to już miało miejsce w 1930 r.; 4) wreszcie w interesie Anglii leży, by przedstawiciel japoński zasiadł znowu w radzie Ligi Narodów, a to ze względu na to, że w krótkim czasie do Ligi ma przystąpić Związek sowiecki; dzięki temu mogłyby być zażegnane częste zatargi, powstające od pewnego czasu pomiędzy Rosjanami a Japończykami w Mandżurji i w dolinie Amuru.

Jeżeli Anglia waha się dotychczas w sprawie zbliżenia z Japonią, to jedynie z tego względu, że mogłoby ono wywołać zaniepokojenie i gniew Stanów Zjednoczonych. Tem niemniej należy pamiętać, że stosunek Anglii do Stanów Zjednoczonych odgrywa, w porównaniu z powagą naglących problemów Dalekiego Wschodu, rolę drugorzędna.

Francja wzmacnia

podstawę swej floty.

Cherbourg. — Po wizycie francuskiego ministra marynarki Pietriego w Cherbourg, padła została gruntowna przebudowa portu jako oparcie floty wojennej. Zamierzone jest skoncentrowanie wielkich sił morskich w Cherbourg tak, aby port ten, podobnie jak przed wojną, stał się głównym punktem, zabezpieczającym kanał La Manche i Morze Północne na wypadek wojny.

W ciągu listopada rozmaite jednostki floty, znajdujące się obecnie na Morzu Śródziemnym w portach Tulonu i Bizerty, przeniesione będą do portu w Brescju, skąd skierowane zostaną następnie do Cherbourga.

ZADŁUŻENIE SAMORZĄDÓW.

Warszawa. — Ogłoszona ostatnio specjalna statystyka zadłużenia samorządów na terenie całego kraju, wskazuje, że dług ten w końcu ub. roku wynosił 124 mld. zł., z czego 59.000.000 zł. przypada na B. K.

NAGRODY LOTNICZE m. WARSZAWY

Warszawa. — Prezydent miasta Starzyński wyznaczył następujące nagrody na tegoroczny Challenge: Nagrodę międzynarodową w postaci kolumny Zygmunta III-go, wykonanej w brzoźie, za najlepszy wynik w próbie szybkości maksymalnej, która jest ostatnią próbą Challenge'u i będzie rozegrana w ostatnim dniu zawodów w dniu 16 września na warszawskim lotnisku.

Poza tem prezydent miasta wyznaczył nagrodę na zawody balonów wolnych o puhar Gordon Bennetta dla pilota, który uzyska drugie miejsce w ogólnej klasyfikacji. Nagrodę tę stanowi postać syreny złoczonej, odlanej w brzoźie.

WYROK W PROCESIE DEFAUDANTÓW KASY CHORYCH.

Warszawa. — Sąd apelacyjny ogłosił wyrok w sprawie defraudantów z Kasy Chorych: Sochaczewskiego i Kwiatkowskiego. Sochaczewskiemu zmniejszono karę z 5 lat na 4 lata więzienia. Kwiatkowskiemu zaś karę 4 lat zatwierdzono.

Otwarcie międzynarodowego kongresu geograficznego.

wiając opracowaną przez siebie na nowych podstawach mapę. W dyskusji zabierał głos prof. Limanowski, wydatniając różnice, występujące w złodowaceniu Polski i Niemiec. Poza tem o epoce lodowcowej w Polsce mówiło kilku uczonych polskich i p. d'Almeida z Bordeaux, który przedstawił referat o przypuszczalnym pochodzeniu jeziora Międzyzachojskiego. Prelegent ilustrował przemówienie własną mapą rękopiśmienną. To zainteresowała nie się francuskiego uczonego polskim terenem wywołało wśród zebranych sensację.

Najliczniej reprezentowana była sekcja

z Budapesztu omówił sposoby dzielenia krajów geograficznych na regiony. W dyskusji prof. Smoleński zaznaczył, że w podziale regionalnym większą rolę odgrywają czynniki antropogeograficzne od fizycznych cech kraju.

Ostatni referat wygłosił p. L. Papy z Bardeaux, przedstawiając transformację krajoznawstwa Francji między rzekami Loarą i Gironądą. Przeobrażenia te uzależniane są do użytkowania ziemi i zajęć mieszkańców. Późnym wieczorem dla ogółu delegatów wygłosił ciekawą prelekcję gen. Winterbotham (Anglia) o mapach luźnościowych.

Porozumienie Japonji z Anglią

mimo kategorycznego zaprzeczenia.

London. — Prasa angielska, cmawając kwestię tajnego układu, zawartego rzekomo pomiędzy Japonią i Anglią, stwierdza, że, mimo kategorycznego zaprzeczenia ze strony urzędowych kół angielskich i japońskich, pogłoski o istnieniu tajnego układu utrzymują się w dalszym ciągu w kółach dyplomatycznych w Tokio. Według informacji, pochodzących z tych kół i uzupełniających znane doniesienia prasowe o szczegółach układu, Anglia miała się zobowiązać do zł. zostawienia Japonji wolnej ręki w Chinach południowych, wzamian za co Japonia nie będzie przeciwstawiała się wpływom angielskim w Azji środkowej. Poza tem oba państwa zobowiązać się miały do popierania swych dążeń w kierunku zwiększenia floty morskiej.

Paryż. — Aczkolwiek kół polityczne Londynu zaprzeczają wiadomości, p. dca,

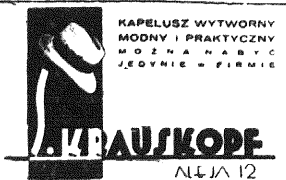
nej ostatnio przez liczne pisma zagraniczne, o zbliżeniu pomiędzy Japonią a Wielką Brytanią, a to na podstawie podziału na „strefy wpływów” rejonów Pacyfiku, Azji Wschodniej i Azji środkowej jednak korespondent londyński paryjskiego „Le Temps” stwierdza możliwość podobnego porozumienia ze względu na następujących: 1) Anglii, której zbyt słabym w krajach zamorskich poważnie się zmniejszył mógłby znaleźć obszerny rynek w Mandżurji; 2) Anglia mogłaby w ten sposób rozwiązać trudne zadanie podziału pomiędzy nią a Japonią rynków światowych dla wywozu produktów włókienniczych, a zwłaszcza bawełnianych; 3) z punktu widzenia przyszłej konferencji morskiej, podobne zbliżenie mogłoby rozwiązać pewne sprawy Japonii domagającej się równości uzbrojeń morskich tak

Trzy wypadki lotnicze w Białostockiem.

Białostok. — W odległości pół kilometra od Jasionówki w pow. białostockim lądował na polu samolot wojskowy 5 pułku lotn., pilotowany przez por. Woltanewskiego. Podczas lądowania samolot doznał uszkodzenia śmigła.

Niedaleko tego miejsca wyładował również drugi samolot, pilotowany przez por. Kurniłowskiego. Podczas lądowania uszkodzony został motor. — Obaj lotnicy wyszli na szczęście bez szwanku. Donoszą również bliższe szczegóły o

Cukierka „Ziemiańska” wyjada oodziennie do godz. 12 tanie śniadania złożone z 3 jaj po wiedeńsku 2 bułeczek z masłem i szklanki białej kawy lub herbaty 1 zł.

katastrofie samolotu wojskowego, która wydarzyła się w czwartek rano w pobliżu folwarku Dobki w pow. wysokowozickim, o czym wczoraj donosiliśmy.

Samolot 1-go pułku lotn. znalazł się wskutek defektu w motorze w korkociągu. Załoga samolotu nie ratowała się przy pomocy spadochronu, chcąc przedzyskaniem ocalić maszynę. Dopiero w odległości 25 metrów nad ziemią pilot kapral Leonid Podsiad awyskoczył ze spadochronem, jednakże przestrzeń była już za mała, spadochron nie zdążył się rozwinąć. Kpr. Podsiada padając na ziemię doznał złamania lewej ręki i nogi oraz wstrząsu mózgu. Obserwator ppor. Aleksander Golczewski doznał złamania podstawy czaszki oraz rany nad lewym okiem. Pogotowie sanitarne komendy garnizonu w Białymstoku odwoziło obu rannych do szpitala św. Rocha. Stan ich jest bardzo groźny.

Dochodzenia w sprawie ustalenia dokładnych przyczyn katastrofy prowadzi pluton żandarmerji w Białymstoku.

RURY ŚLĄSKIE DLA SOWIETÓW.

Katowice. — W tych dniach śląski przemysł hutniczy zawarł z Rosją sowietską umowę na większą dostawę rur. Ogółem w ostatnich miesiącach wywieziono do Rosji rur za 7 milionów zł.

Z początkiem września wyjedzie do Moskwy delegacja przedstawicieli ciężkiego przemysłu hutniczego, która nawiąże z odpowiednimi czynnikami rokowania w sprawie otrzymania większych zamówień. Wstępne pertraktacje zostały już pisemnie rozpoczęte.

Przeciw konkurencji

więzień i szkół.

Warszawa. — Organizację rzemieślniczą skierowały memorjał do ministerstwa przemysłu i handlu, wskazując na potrzebę opracowania przez ministerstwo przem. i handlu projektu rozporządzenia rady ministrów, określającego granicę przedsiębiorstwa przemysłowej do przedsiębiorstwa państwowych i pracy w myślach w publicznych zakładach naukowych oraz zakładach karnych i poprawczych, a to z uwagi na to, że wielu tego rodzaju przedsiębiorstw i zakładach jest wykonywane rzemiosło.

Ponadto organizacje rzemieślnicze domagają się, ażeby w przepisach wykonawczych do znalezienia ustawy przy mysłowej, przy ustalaniu terminu, przed którym zostały prawa nabyte, uważać za ten termin dzień 1 lipca ub. r. dla woj. śląskiego i dzień 15 grudnia 1937 r. dla pozostałego obszaru państwa.

W dalszym ciągu organizacje rzemieślnicze wraz z samorządem rzemieślniczym domagają się, ażeby zaliczenie do niego przedsiębiorstwa do przemysłu fabrycznego lub rzemieślniczego nastąpiło z urzędu lub na wniosek izby rzemieślniczej. Związku izb rzemieślniczych lub izby handlowej. Wreszcie, ażeby osoba prawna mogła prowadzić przemysł rzemieślniczy dopiero po uzyskaniu karty rzemieślniczej przez wszystkich współwłaścicieli przedsiębiorstwa rzemieślniczego.

INWENTARYZACJA RUCHOMOŚCI Ś. P. LEDNICKIEGO.

Warszawa. — Agencja „Iskra” donosi: Dnia 22 b. m. komornik sądowy przystąpił do sporządzenia inwentarza w mieszkaniu ś. p. Aleksandra Lednickiego, które od chwili śmierci właściciela było opiekowane. Wobec tego, iż opiekę wania mieszkania dokonała prokuratura, do sporządzenia inwentarza został również wydelegowany urzędnik prokuracji. Czynność sporządzania inwentarza ś. p. Lednickiego pozostaje w związku z normalnym postępowaniem spadkowym, wszczętym po jego śmierci.

ODLEWY MASZYNOWE
surowe i obrabione
RUSZTA ognio-odporne ze specjalnego stopu
RURY KANALIZACYJNE
Fabryka Maszyn i Odlewów Żelaza
INŻ. K. KANCZEWSKI
OGRODOWA 45. TELEFON 11.95.

OD CZTERECH LAT OKRADALI SE. KWESTRATORZY SKARB PAŃSTWA.

Warszawa. — Władze prokuratorskie wykryły nadużycia w 28-mym urzędzie skarbowym w Warszawie.

Jeden z sekwestratorów, Jan Zawisza, mimo niewielkich zarobków, prowadził bardzo wystawny tryb życia, przyczem zakupił sobie nawet stajnię wyciągową. Zwróciło to uwagę jego przełożonych, którzy wszczęli obserwację i stwierdzili, że Zawisza dopuszczał się nadużyć, przywłaszczając sobie pieniądze, wpłacone przez płatników. Rewizje, przeprowadzone w ksiągach kilku firm ustaliły, że firmy te wpłaciły należności, które jednak do kas urzędu nie wpłynęły. O sprawie powiadomiono prokuraturę. — Dochodzenie ustaliło, że Zawisza miał współników w osobach zastępcy szefa egzekucji Stefana Łukasiewicza oraz drugiego sekwestratora Stanisława Borowko. Nieuczciwi sekwestratorzy okradali skarb państwa od 4-let. Wszystkich osadzono w więzieniu.

Dalsze dochodzenie zmierza do ustalenia sumy popełnionych malwersacji.

„Nie mogę dłużej kłamać!”

Sensacyjny zwrot w procesie o nadużycia w 18 p. p.

Warszawa. — W procesie oficerów z 18 p. p., toczącym się od kilku dni przed wojskowym sądem okręgowym, nastąpił sensacyjny zwrot.

Jeden z oskarżonych, major Połec, składając wczoraj wyjaśnienia, zastąpił się brakiem pamięci. Zaprzeczał on, jakoby wiedział o istnieniu „czarnego funduszu” w pułku. Dopiero na wczorajszej rozprawie mjr. Połec nagle powstał z miejsca i oświadczył: „Nie mogę dłużej kłamać. Przysięgam, że wiedziałem o tem

istnieniu tego funduszu i kazalem następniem spalić dotyczące tych pieniędzy księgi. „Czarny fundusz” powstał z inicjatywy mjr. Czeczuchowicza i był wywołany intencją stworzenia kapitału na te wydatki pułku, które nie mogą zmieścić się w ramach oficjalnych, jako nieprzewidziane. Fundusz był zasilany z dobrowolnych rezygnacji ze strawnego. Żołnierze, którzy chętni na urlop, dobrowolnie rezygnowali z otrzymania strawnego, lecz pułk pieniądze inkasował i zbierał je na fundusz. Wszystko było dobrze, póki suma oszczędności obracała się w granicach 1,000 zł.

Kiedy jednak funduszem zaczął gospodarować por. Molin, wziął on się tak energicznie do oszczędności, że zebrana suma przekroczyła 100,000 zł. Tę wielką sumę uzbierało się przez stworzenie przez por. Molina „martwych dusz” żołnierskich. Nie mając żadnej kontroli, por. Molin dopuścił się przywłaszczeń.

Wyjaśnienie mjr. Polcia, który nagle zmienił wszystkie swoje poprzednie zeznania, wywołało ogromne wrażenie i na dały przewodowi sądowemu zupełnie nowy kierunek.

Hitler zdany na łaskę

JUNKRÓW I MAGNATÓW FINANSOWYCH.

Paryż. — „Trzecia Rzeszę należy uważać za skończoną” — pisze w „Temps” Ormesson, zapowiadając początek czwartej Rzeszy, która stanie się w rzeczywistości powrotem do przedwojennej koncepcji Niemiec z poprawkami, jakie im przyniosła klęska.

Ormesson wykazuje przykładami, że idea Trzeciego Reichu nie została nigdy urzeczywistniona. Ci sami ludzie, którym Hitler wypowiedział w lipcu 1932 wojnę, t. zn. junkrom, magnatom przemysłowym i finansowym, a z których się rekrutuje sztab Reichswehry opanowali dziś Hitlera do tego stopnia, że zdany na ich łaskę i niełaskę spełnia on w Nowych Niemczech rolę figuranta.

Pan Ormesson nie przywiązuje większego znaczenia do 38 milionów głosów jakie padły za Hitlerem. Utrzymuje on, że na Hitlera głosowali ze względów taktycznych nawet komuniści(?) i że gdyby Hitler na podstawie swego sukcesu chciał prowadzić własną politykę to zostałby sprzątnięty i to bez śladu protestu tych 38 milionów ludzi.

Możliwym jest — pisze on dalej — że Hitler zostanie jeszcze przez 20 lat na czele Niemiec, w co zresztą nie wierzy lub też za 6 miesięcy nie będzie się już o nim słyszeć. Pewnym jest natomiast że indywidualna historia tego człowieka skończyła się.

Trzy ważne zagadnienia

WEWNĘTRZNE NIEMIEC.

Berlin. — Ogólny temat zainteresowania kół dyplomatycznych i dziennikarskich w Berlinie stanowią obecnie trzy ważne wewnętrzne zagadnienia niemieckie.

Pierwsze dotyczy kwestji nominacji zastępcy Hitlera na opróżnieniu stanowiska wicekanclerza przez nominację von Papena do Wiednia. Na ten temat zachowują czynnik miarodajne całkowite milczenie.

Według informacji, pochodzących od osób dobrze poinformowanych, minister Hess zatrzymałby zastępstwo Hitlera jako kierownika partii, zachowując nadal przyznaną mu przed paru miesiącami prawo współdziałania w uchwalaniu wszystkich nowych ustaw.

Nazwisko premiera Goeringa cytowane jest na stanowisko wicekanclerza z powierzeniem mu spraw politycznych Rzeszy.

Mówią również o nominacji ministra Reichswehry gen. Blomberga na nowe stanowisko zastępcy kanclerza, jako naczelnego wodza sił zbrojnych.

Drugim zagadnieniem jest sprawa uchwalenia nowej konstytucji na miejsce konstytucji weimarskiej, dotychczas w zasadzie obowiązującej. Wspomnił o tem Hitler w swej mowie hamburskiej. Przypuszczają tu, że podstawą nowej konstytucji utworzą znane 25 punktów programu partji narodowo-socjalistycznej. Jako trzecie aktualne zagadnienie uwa-

żać należy kwestję, o której wspomnieliśmy w swej: odezwie do narodu z dn. 28 b. m., mówiąc „o zdecydowanej walce o pozyskanie całej reszty narodu dla idei i nauki narodowo-socjalistycznej”. Brak wszelkich informacji świeżych na temat tej akcji, krąży jednak pogłoski, że idź ma w kierunku „pogodzenia” i to w dziedzinie zarówno kulturalnej, jak i gospodarczej.

KINO „EDEN” I-sza Aleja 12.

Dziś i dni następnych!
Wielki film londyńskiej wytwórni „B. L. P.”

CZERWONY WÓZ

Dramat ludzi tułaczy, ludzi poświęcenia i odwagi.

Nad program: Wenecja na wesoło (groteska) oraz Największe aktualności Fozza i Pata między innymi: Wizyta lotników Sowieckich w Warszawie. - Nowe zdjęcia z Powodzi i t. d. i t. d.

Uwaga! W sobotę 25 i niedzielę 26 Poranki! DAMA KIER I NADPROGRAMY.

SKARBONKI dla uczącej się młodzieży

wydaje

Komunalna Kasa Oszczędności

Częstochowa, Aleja Nr. 18. (dom własny) i przyjmuje wkłady od 1 złotego począwszy.

W obliczu śmierci

Katastrofa w kopalni „Solway”.

Sosnowiec. — Wczoraj nad ranem wydarzyła się katastrofa na kopalni „Solway” w Grodzcu. Mianowicie na dole kopalni oberwały się zwaly węgla, zasypując 3-ech górników Stanisława Torpicha, jego syna Władysława oraz Stanisława Gracę, zajętych wydobywaniem węgla. Kolumna ratownicza podjęła natychmiast akcję w celu wydobycia towarzyszy. Dotychczas nie dotarla ona do zaspanych, jednak prawdopodobnie znajduje się w pobliżu nich, albowiem jeden z zaspanych odpowiada na nawoływania. Jest nadzieja wydobycia ofiar katastrofy żywym.

WYBUCH W KOPALNI „MYSŁOWICE”

Katowice. — W kopalni „Mysłowice” nastąpił wybuch metanu. Wypadek wydarzył się na pokładzie IV w głębokości 500 mtr., gdzie pracowało wówczas 2-ech górników Jan Szymczyk i Wilhelm Pośpiech, zajęci podbudową starego wyrobiska. Wybuch nastąpił nagle i spowodował oparzenie obu robotników. Ponieważ oparzenia wydawały im się nieciężkie, obaj górnicy pozostali na kuracji w domu. Dopiero wieczorem stan ich znacznie się pogorszył, tak, że musiano ich przewieźć do szpitala. Późnym wieczorem Szymczyk zmarł, mimo energicznych zabiegów lekarskich. Stan zdrowia drugiej ofiary nie budzi obaw. S. p. Szymczyk liczył lat 30, ośmioro dzieci.

W związku z wypadkiem wyjechał na kopalnię „Mysłowice” naczelnik okręgowego urzędu górniczego inż. Kosuth celem przeprowadzenia na miejscu dochodzeń.

Po samosądzie

w kopalni „Anna”.

Jak już pokrótce donosiliśmy, w środe 22 b. m. około godz. 2-giej po południu w Pszowie, pow. rybnickiego, na kopalni „Anna” doszło do okropnego samosądu, dokonanego na osobie sztygara Albina Szermiera, przez braci Karola i Juliusza Skowronów, robotników wspomnianej kopalni.

Wczoraj w godzinach porannych odbyło się na kopalni „Anna” demonstracyjne zebranie całej załogi, na które przybyło około 1,700 robotników, stanowiących dwie zmiany kopalniane. Rzecz charakterystyczna, że robotnicy stanęli po stronie aresztowanych braci, domagając się ich zwolnienia.

W końcu na wniosek kilku rozsądniejszych górników wyłoniono delegację do starosty rybnickiego. Delegacja została przez starostę o godz. 2-giej po południu przyjęta, przyczem delegacji zapewnili p. starostę, iż zastępują krótkiego demonstracyjnego strajku i wrócą w godzinach popołudniowych do pracy.

Na miejsce wypadku przyjechał zastępca komendanta policji województwa śląskiego oraz komisarz demobilizacyjny inż. Maske. Zajęcie na kopalni „Anna” w Pszowie wywołało ogólne zrozumiałe poruszenie w całej okolicy.

Dr. med. Marja Kohn-Szajnowa

choroby kobiece i kuserja POWRÓCIŁA przyjmie od g. 9-10 i od 3-6 p. p. Aleja Wolności Nr. 3/5.

BORYS KARLOFF W „DZIWNYM DOMU” oraz TOM MIX W „MOIM PRZYJACIELU KROLU” dziś poraz ostatni w „ATLANTICU”

O podręczniki szkolne dla dzieci powodziń

Z Wojewódzkiego Komitetu pomocy dla powodziń, Sekcji pomocy szkolnych w Krakowie, otrzymaliśmy z prośbą o zamieszczenie następującej odezwy:

Obywatele! Dawno niewiedziانا powódź nawiedziła wielką część Małopolski. Przeszło sto tysięcy ludzi straciło w niej cały dobytek, stało się nędzarzami. Zaczyna się rok szkolny, a z nim troska o podręczniki i przybory szkolne dla blisko 30 000 dzieci z okolic dotkniętych powodzią. Musimy tej działwie przyjąć z pomocą, musimy dostarczyć jej potrzebnych do nauki książek i przyborów, by do olbrzymich klęsk materialnych nie dołączyła się jeszcze jedna — klęska moralna, uniemożliwiająca blednej działwie możliwość korzystania z nauki szkolnej. Wojewódzki Komitet z pomocy dla powodziń, Sekcja pomocy szkolnych przy T. S. L. w Krakowie apeluje gorąco do wszystkich, by pospieszyli z pomocą działwie pragnącej się uczyć

i ofiarowali podręczniki, pomoce i przybory szkolne, nadające się do użytku w szkołach powszechnych i szkołach średnich ogólnokształcących pod adresem tego Komitetu. Przesyłki wolne od opłaty pocztowej. Rozdział podręczników i przyborów odbędzie się w porozumieniu z władzami szkolnymi między działwami najbardziej potrzebującą w miejscowościach dotkniętych tegoroczną klęską powodzi. Sprawa jest bardzo pilna. Nie zwlekajcie!

Zarząd Główny
Towarzystwa Szkoły Ludowej.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA, OSUSZYMY ŁZY...

Czy Twoje środowisko zawodowe już się opodatkowało na rzecz powodziń?

KRONIKA

Częstochowa
26
Sierpnia
Niedziela

Dziś — M.B. Częstochowskiej
Jutro — Józefa Kalasantego.
Wschód słońca o godz. 4.46
Zachód — 18.45
Kalendarz historyczny
Karol Chodkiewicz uwalnia
Ryge od oblężenia Sudełmari-
czyka w r. 1601.

Dzisiaj uroczystość

ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej.

W dniu dzisiejszym przypada uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej, obchodzona co roku odpustem z solennymi nabożeństwami na Jasnej Górze przy udziale tysiącznych rzesz pątniczych i ludu wiernego z miasta i okolic Częstochowy.

Uroczystość Matki Boskiej Jasnogórskiej, obchodzona w całym kraju, jako święto kościelne, posiada szczególnie do nosie znaczenie dla naszego miasta, które swoje powstanie i rozwój zawdzięcza umieszczeniu Cudownego Obrazu w klasztorze na Jasnej Górze.

Nabożeństwa uroczyste w dniu Matki Boskiej Częstochowskiej rozpoczyna się na Jasnej Górze o godz. 6-ej r. godzinkami, poczem odprawione zostaną liczne Msze św., wreszcie o godz. 10-ej i 11-ej r. suma z wystawieniem Najsw. Sakramentu, procesja i kazanie; po południu zaś odbędzie się również uroczyste nabożeństwo konkluzyjne z kazaniem. O ile pogoda dopisze nabożeństwa odprawiane będą także przed szczytem.

Porządek nabożeństw na Jasnej Górze.

Z racji przypadającej na dzisiejszą niedzielę uroczystości Matki Boskiej Częstochowskiej i wobec wielkiego napływu pątników solenne nabożeństwa na Jasnej Górze odprawiane będą w porządku następującym:

W sobotę, dn. 25 b. m. o godz. 3 m. 30 Nieszpory na Wielkim kościele z wystawieniem Najsw. Sakramentu, o godz. 7 wiecz. — Procesja Eucharystyczna z Wielkiego kościoła, nabożeństwo przed Szczytem i kazanie. Po kazaniu przeniesienie adoracji na Wielki kościół, gdzie odbędzie się dalszy ciąg nabożeństw, a więc o godz. 22 do 23-ej godzina grana, o godz. 24-ej kazanie, poczem całonocna adoracja.

W niedzielę, dn. 26 b. m. o godz. 6-ej r. — Msza św. w kościele z kazaniem, o tej samej godzinie na Szczycie odprawiona zostanie Msza św. z godzinkami i kazaniem, o godz. 11-ej r. uroczysta suma przed Szczytem z kazaniem, o godzinie 2 m. 30 po poł. Droga Krzyżowa po watach, o godz. 3 m. 30 — Nieszpory w Bazylice i kazanie, o godz. 4 m. 30 — Różaniec i litania przed szczytem i zakończenie o godz. 7-ej wiecz przed Szczytem.

— Świeciana kapłańska w kościełku im. N. M. Panny. W niedzielę dn. 26 b. m. o godz. 7.45 rano w kościełku im. N. M. Panny J. E. k. Biskup dr. T. Kubina u dzieli uroczystych święceń kapłańskich diakonowi: Beniowi Władysławowi oraz niższych święceń trzem alumnom studiującym w Rzymie: Kasprzakowi Władysławowi,

wowi, Kołodziejczykowi Józefowi i Soboniowi Władysławowi.

— Losowanie listów zastawnych Tow. Kredytowego m. Częstochowy. We wtorek, dn. 28 b. m. o godz. 10-ej r. w biurze dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Częstochowy odbędzie się losowanie przypadających do umorzenia 5 proc. listów zastawnych tegoż Towarzystwa.

— Kwesta uliczna na powodziń. Od dziś za tydzień t. j. w niedzielę, dn. 2-go września r. b. na ulicach naszego miasta odbędzie się wielka kwesta na rzecz powodziń w Małopolsce.

„Częstochow — polskie Lourdes” Przed pielgrzymką katolików z Austrii.

W związku z organizowaną obecnie przez organ katolicki „Reichpost”, tudzież „Kleines Volksblatt” wycieczką katolików austriackich do Częstochowy, o której donosiłszyśmy — zamieściła „Reichspost” artykuł zatytułowany: „Częstochowa — polskie Lourdes”, zaznaczając, że po raz pierwszy będą mieli katolicy austriaccy dogodną sposobność zwiedzenia tego miejsca świętego.

Dziennik opisuje szczegółowo dzieje klasztoru Paulinów na Jasnej Górze, bō haterską Obronę Częstochowy przed Szwedami i historyczną rolę przeora Kōrdec kiego, podkreślając przedewszystkiem świętość tego miejsca, do którego od szeregu wieków odbywają się pielgrzymki i pobórnych do cudownego obrazu Matki Boskiej, zwanej w Austrii „Czarną Madonną”.

Wycieczka katolików austriackich przyjedzie do Częstochowy dnia 6 września, poczem w drodze powrotnej zwiedzi również Kraków i Katowice.

— Z ruchu pątniczego. Dorocznym zwyczajem na uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej przybywają na Jasnę Górę liczne pielgrzymki z całego kraju. To też od piątku już ulicami miasta przeciągają kompanje pod przewodnictwem duchowieństwa i rozlegają się pobożne pieśni czy dźwięki orkiestr zdających na czele pielgrzymek.

W sobotę od świtu wzmożł się znaczny napływ pielgrzymek, które dała jedna za drugą. Dotychczas przybyło kilkadziesiąt dużych kompanji oraz znaczna liczba pielgrzymek mniejszych. Bardzo duże rzesze pątników przybywają koleją w luźnych grupkach. Prócz tego zapowiedziane jest przybycie kilkunastu pociągów specjalnych z pątnikami, między in. z Krakowa, Warszawy, Poznania, Katowic, Łodzi i pobliskich miast.

Do liczniejszych pielgrzymek przybyłych dotąd do Częstochowy, należy zaliczyć pielgrzymki: z Opola pod przewodnictwem J. Wawrzyńki 280 osób, z Naramic pod Wilnem z ks. Izdebskim na czele 300 osób, z Kolegaty łowickiej pod przewod. ks. Plejko i 4-ch alumnów 300 osób, z Tusznyna pod przewod. ks. Brzezińskiego z orkiestrą 680 osób, z Opusznica z ks. Książkiem Janem 630 osób, z Masłowic z ks. Marszałkiem 140 osób, z Pabianic z ks. Zychem na czele 500 osób, z Moszczenicy z księżmi: prob.

Kielduzycem i Kulbatem na czele 255 osób, z Dłutowa z ks. Wojciechem Kubikiem i st. bratem M. Rzepkowskim na czele 240 osób, z Łodzi pielgrzymka zbiorowa z ks. Nasiorowskim na czele 1600 osób, z Sieradza 40 osób z ks. wk. Lachem, z Milejowa 1000 osób z ks. A. Kuleją i orkiestrą na czele, z Gomulina 250 osób z ks. Migasiewiczem i orkiestrą na czele, z Piątki, Wegłowic zbiorowa pielgrzymka 1200 osób z 6 księżmi pralattami i orkiestrą na czele, wyjątkowo piękna kompanja z parady, własną orkiestrą oraz księżmi Bielińskim i Chmielem na czele przybyła ze Srocka z liczbę 600 osób, z Rozpry 800 osób z ks. Nowickim na czele i orkiestrą, z Gorzkowic 600 osób z ks. kan. Łabendą i orkiestrą na czele, z Pniewa 800 osób z ks. Lewandowskim na czele, z Warszawy (par. św. Bonifacjusza) 250 osób z ks. proboszczem Wójcikiem na czele, z przedmieścia Ochota (par. św. Jakóba) 300 os. z ks. Karczyńskim, z Wilanowa 250 os. z ks. Kosmalą i Grankiem na czele, z Płocka 900 osób w zbiorowej pielgrzymce z 10-ciu księżmi, z Kluczewska 400 osób, Rostarzewa 400 os., Kurzelowa 350 osób, Konina, Przepola, Turka, Naramic, Witowa 400 osób, Chorzecina 500 osób, Suchcic 150 osób, Czajkowa 300 osób oraz b. wiele kompanji mniejszych, jak: z Kononicy, Kamińska, Proszowic, Klonowa, Stolca, Wiewca, Kiel, Radomia, Nowego Miasta, Sulejowa, Pławna, Węgrowa, Miedźna, Jankowic, Błotnicy, Karczewa, Targoszyce i wiele wiele innych.

Zamaczyć należy, że jest to tylko pobieżny spis pielgrzymek, które przybyły w ciągu dnia piątkowego i w sobotę w godzinach rannych.

— Pogotowie Polskiego Czerwonego Krzyża na Jasnej Górze. Wobec olbrzymiego napływu pątników do Częstochowy, miejscowy Oddział P. C. K. zorganizował na dzień: 24, 25, 26, 27, 28 i 29 b.m. pogotowie lekarskie, które w obrębie klasztoru Jasnogórskiego będzie czynne codziennie od 9—19-ej.

— Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Dnia 23 b. m. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone numerami: 34855, 29854, 6250, 10523, 2691, 21205, 39351 w wszystkich dziesięciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia ministra skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694). Wylosowane bony wykupywane są przez kasy urzędów skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Jawne wybory do rad powiatowych.

Dnia 22 bm. został ogłoszony i wszedł w życie nowy regulamin wyborczy do rad powiatowych. Radnych powiatowych wybierają koleją wyborcze, złożone z radnych i członków zarządu gmin wiejskich i miast niewydziałonych.

Od każdej gminy wiejskiej, jak również od miasta, liczącego do 10 tys. mieszkańców wybierają koleją wyborcze po 2 radnych powiatowych od miast liczących do 15 tysięcy mieszkańców po 3, od miast do 20 tys. mieszkańców po 4, a od powyżej 20 tys. mieszkańców po 5 radnych powiatowych. Dō ważności wyborów konieczna jest obecność połowy plus ustawowej liczby członków danego kolegium wyborczego.

Wybory do rad powiatowych są jawne Na żądanie 1/5 obecnych na zebraniu członków kolegium wyborczego ma być zarządzone głosowanie tajne.

Wybory radnych powiatowych zarządza wojewoda, który orzeka również o ważności wyborów, Koszta, związane z przeprowadzeniem wyborów, ponosi powiatowy związek samorządowy.

Głoszenie regulaminu wyborczego uważane jest za wskazówkę, iż wybory do rad powiatowych rozpisanie będą na jesień.

— Od pątników podatkowych odbierane będą przysięgi. Ministerstwo skarbu wydało okólnik do urzędów skarbowych w sprawie ściągania zaległych podatków. Urzędy skarbowe będą miały prawo odbierać przysięgę od pątników na okoliczności ujawnienia majątków przez nich posiadanych, w wypadku gdy zaległości ich nie wystarczą na pokrycie należności skarbowych. Składający fałszywą przysięgę będą pociągani do od-

W praktyce było jeszcze gorzej, niższe b...
Należy...
Przy bólu głowy
ASPIRINA
to największe ułatwienia, a niewąt-

powiedzialności z art. 140 K. K., który przewiduje za tego rodzaju przewinienia karę do 2-ch lat więzienia.

7.216 zł. dla powodziń za pośrednictwem „Gońca”.

W dalszym ciągu różni ofiarodawcy, według wykazu w specjalnej rubryce na innem miejscu, złożyli w Administracji „Gońca Częstochowskiego” do dyspozycji Komitetu Pomocy dla Powodziń kwotę 70 złotych. Razem z poprzednio złożonymi 7.216 zł. 59 gr. ogólna suma złożonych w naszej Redakcji ofiar wynosi do dnia dzisiejszego 7.286 zł. 59 gr. oraz 5 rubli w złocie i datki w naturze. Apeluemy do całego społeczeństwa o dalsze ofiary na powodziń.

„Łańcuch ofiar” na powodziń.

Podtrzymując „łańcuch ofiar” na powodziń składam z 5 i wzywam do złożenia na ten sam cel p. Franciszka Gacke, p. Stefana Szczecińskiego i p. Wojciecha Iwanickiego.

Eugeniusz Proszkowski.
Na wezwanie p. Dyr. Jean Dockier, celem podtrzymania „łańcucha ofiar” składam z 5 i wzywam do dalszego wpłacenia na powodziń p. Roberta Góbbela i p. Hipolita Tempła.

Oskar Simons.
Na wezwanie p. Dyr. Jean Dockier, celem podtrzymania „łańcucha ofiar” składam z 5 i wzywam do dalszego wpłacenia na powodziń p. Henryka Glięda i p. Michała Lewi.

Edgard Jose.
Podtrzymując „łańcuch ofiar” na powodziń, wpłacam z 5 i wzywam do złożenia ofiar na ten cel. p. Dyr. Edouarda Roedera i p. inż. Jeana Gueroulta.

Leon de Hagen.
— Dalsze ofiary, złożone w Komitecie dla powodziń. W dalszym ciągu bezpośrednio w Częstochowski Komitecie Pomocy dla Powodziń (Dąbrowskiego 14) złożono następujące ofiary: Pracownicy Wydziału Powiatowego z 74 gr. 79. ks. Leopold Wojak z 20 i obuwie, S. Nirenbergowa — odzież i bielizna, Władysław i Stanisława Koźmiński — odzież, bielizna i obuwie, Paweł Niemcecz — 10 paczek kawy Szwedego, P. Jarzewski, notariusz w Częstochowie, wpłacił w biurze Częstochowskiego Komitetu Pomocy dla Powodziń z 150.

Fabryka Wilhedm Brass i Synowie wpłaciła za pośrednictwem Banku Handlowego w Warszawie — Oddział w Częstochowie z 350, oraz złożyła w Komitecie dla Powodziń 5 tuznów skarpet mięskich i 5 tuznów pończoch damskich kartości ogólnej 50 zł.

Fabryka „Metalurgia” ofiarowała na powodziń 500 kg. naczyn żelaznych emaliojących. Fabryka Papieru i Młyn w Częstochowie wpłaciła na powodziń za pośrednictwem Banku Handlowego w Warszawie — Oddział w Częstochowie kwotę z 128 gr. 23.

za pośrednictwem K. K. O. w Częstochowie wpłacono do dyspozycji Częstochowskiego Komitetu Pomocy dla Powodziń następujące ofiary: Pracownicy Sp. Akc. Browaru dawn. K. Szwede z 44 gr. 25. Pracownicy K. K. O. za sierpień z 44 gr. 74. Dyrekcja i urzędnicy Gnaszyńskiej Manufaktury z 253 gr. 25. Urzędnicy i robotnicy Gnaszyńskich Zakładów Ceramicznych z 86 gr. 77. Robotnicy Gnaszyńskiej Fabryki Tapet z 10 gr. 24. Franciszek Kociulek z 50. Robotnicy Częstochowskiej Fabryki Wyróbów Betonowych z 5 gr. 28. Robotnicy Gnaszyńskiej Manufaktury z 323 gr. 18.

— Strajk szwerców-chalupników trwa. Trwający w Częstochowie od przeszło 2-ch tygodni strajk szwerców-chalupników trwa nadal. W sytuacji nie szasza żadna zmiana na lepsze. Pracodawcy, mimo licznych konferencji w Inspektoracie Pracy, zajmują nadal stanowisko, co

Zatwierdzone przez Minister. W. R. i O. P. za Nr. 70902/10
ROczne kursy handlowe i półroczne buchalteryjne
z uwzględnieniem Nauki o Skarbowości, pod kierown. R. German Szumacherowej, rozpoczyna rok szkolny 1934-35 przyjmowanie zapisów kandydatów (ek).
Koleżnym wydatku się świadectwa. Słuchaczom po ukończeniu Kursów z wynikiem dobrym zapewnia się praktykę.
Kancelaria, ul. Dąbrowskiego Nr. 11, miesz. 5 front 2-gie piętro, telefon 22-75.
Tamtę i-sza Szkoła Pisania na Maszynach

do podpisania umowy zbiorowej, nie-
przedziane.

Dzielnia piechurzy. W dniu wczoraj-
szym Redakcja naszego pisma odwiedzi-
ła dwóch dzielnych piechurów, człon-
ków Tow. Gimnastycznego „Sokół” w
Kaluszu, pp. Józef Wyszomirski i Ta-
deusz Tyburkiewicz, którzy w dniu 7
lipca r. b. wyruszyli z Kalusza w podróż
naokoło Polski.

**Miljon złotych na walce z przestęp-
cami skarbowymi.** Mając na uwadze mno-
żenie się przestępstw przeciwko skarbo-
wi państwa, jak wykroczeń monopoli-
wych, podatkowych i t. p., wyznacza
ministerstwo skarbu nagrody dla urzę-
dników skarbowych za ujawnianie tego
typu nadużyć. W bież. roku w ramach
kredytów budżetowych przeznaczonych
będzie na ten cel 1,100,000 złotych.

Noce dzurzy aptek.
W nocy z dnia 25 na 26 bież. miesia-
ca otwarte będą następujące apteki:
p. Nowaka i Mandata — Stary Rynek 2;
p. Włoskiego — Kordeckiego Nr. 27.
W nocy z dnia 26 na 27 bież. miesia-
ca otwarte będą następujące apteki:
p. Monikowskiego — 1-sza Aleja Nr. 14;
p. Otrębskiego — ul. Wieluńska nr. 18.

Karygodne niech'u'stwa
w piekarniach częstochowskich.

Zaledwie przed kilku dniami donosił-
śmy o znalezieniu w chlebie, pochodzą-
cym z jednej z miejscowych piekarni, m-
szy. wczoraj zaś o znalezieniu zarzewia-
łego gwoźdźca w chlebie, pochodzącym z
piekarni Owieczki przy ul. Ogrodowej, a
o to dziś znów mamy do zanotowania no-
wy wypadek, wskazujący dobitnie na po-
żądki sanitarne, panujące w powowższych
piekarniach, mianowicie Marchewka Helena
Ogrodowa 63 znalazła w chlebie, poho-
dzącym z piekarni Owieczki, zapieczoną
muchę, o czym zameldowała policji. Cie-
kawie czem jeszcze będą nadziewane ba-
chenki chleba, wypiekane przez pana
Owieczkę.

Wykryta kradzież kranów. Dnia 24
b. m. zam. policji Łada Adolf, ul. Kręta
3, że przed trzema tygodniami została
dokonana kradzież kranów wodociąg-
owych w barakach miejskich na szkole
Magistratu, ogólnej wartości 75 zł. W
związku z tą kradzieżą zatrzymanymi zo-
stali Kohn Chil, ul. Garnarska 42, Frank
Josek, ul. Senatorska 6, od których ode-
brano 5 szt. kranów, pochodzących z
wzjętym w nich kradzieży.

Eksmisja z przeszkodami
w 1-szej Alei.

Wielkie zbiegowisko współwyznawców
wywiała eksmisja lokatorki Chany Waj-
kopf, zam. w domu przy ulicy I Alei 14.
Wajskopowa zalegała ostatnio z pła-
ceniem komornego, wobec czego właściciel
domu S. Goldstein uzyskał wyrok i przy-
pomocy komornika wyeksmitował loka-
torke.

Tlum zebrany na miejscu chciał prz-
szkodzić temu i wstrzymać eksmisję, lecz
obecny na miejscu posterunkowy nie do-
puszcił do tego. O wstrzymaniu eksmisji
przez właściciela domu nie mogło być mo-
wy, gdyż mimo poszukiwań przez współ-
wyznawców nie zdołano go odnaleźć.

Kieszonkowa kradzież. Piekarska
Stanisława ze wsi Poraj zameldowała
policji, że w sklepie przy ul. Narutowi-
cza 3, Koluś Helena z Poraja skradła jej
z kieszeni piąsacza 30 zł. Skradzione
pieniądze od podejrzanego Koluś odebra-
no i zwrócono poszkodowanej.

Nieostrożny rowerzysta najeżdża na
8-letnią dziewczynkę. Na przechodzącą
przez jezdnię 8-letnią Helenę Skowroń-
ską (ul. Mała 21) najeżdżał rowerem wsku-
tek nieuwagi Łękawski Czesław zam.
przy ul. Ogrodowej 33. Dziecko odniosło
szereg pokaleceń twarzy, piersi i ręki.
O przejechaniu córki zameldował ojciec
poszwankowanej w policji.

Obfity przemyt
wład w ręce Straży Granicznej.

W czasie patrolowania terenu przez Str.
Gran. Insp. Wieluń około wsi Janikł gm.
Opatów — w porze nocnej — natknię-
to się na grupę przemytników, którzy na od-
głos okrzyku: „Stój! kto idzie? Widzaj,
że zatknię się ze Strażą Gran.” rzucili
się do ucieczki i pomimo energicznego
pościgu dzięki jedynie ciemnościom i te-
mu, że strażnicy nie mogli użyć broni
pełnej — zdołali zbiec.

Po przeskaniu terenu z nastaniem
dnia, znaleziono porzucone towary w pō-
stań 40 maszynek do strzyżenia włosów
około 2,500 sztuk ostrzy do golenia, 45

JAN DOŁGOPOLÓW

Zmarł dnia 24 sierpnia 1934 r. przeżywszy lat 68.

Wyprawdzenie drogi nam zwłok z domu żony przy ul. I Maja 19 na miejsce
wiecznego spoczynku na cmentarzu na Kulach nastąpi w poniedziałek dnia 27 b. m.
o godzinie 3.30 po południu.

O czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pozostał w głębo-
kim smutku **żona, siostra, córki, syn, synowa, zięćowie szwagier i wauki.**

Obrazów Oleodruków, 8 boków 4) ob-
wiera oraz cały szereg innych tōwiarw
różnego gatunku i wartości.

Pożary w powiecie. Dnia 22 b. m. o
godz. 4, we wsi Pustkowie gm. Kamyk po-
wstał pożar, który strawił dach domu mu-
rowanego, kryty słomą, 3 fury żyta, war-
tości 640 zł., własność Soboniaka Piotra.
Pożar powstał z wadliwie urządzonego
kominia.

Dnia 23 b. m. o godz. 11, w domu Bole-
sława Szewczyka przy ul. Staszycy w Kł-
bucku powstał pożar, który strawił: dom
drewniany i chlewy kryte gontami. Stra-
ty wynoszą 800 zł. Pożar powstał z wadli-
wie urządzonego kominia.

Z KRAJU

**(—) Porażony na śmierć pradem i bez-
skuteczny „zabieg”.** W majątku Łągów-
skiego, Wyczółki pod Warszawą, instal-
owano ostatnio światło z elektrowni
pruszkowskiej. Przewodniki nie były je-
dnak odpowiednio izolowane, co wresz-
cie spowodowało tragiczny wypadek.
Ubiegłej nocy jeden z robotników —
20-letni Bolesław Szostak, chcąc zgasić
światło, dotknął drutów. W tej chwili
nastąpiło wyładowanie elektryczne i Sz-
ostak poniósł śmierć na miejscu.

Zwłoki zmarłego ułożono na ziemi. Po
spisaniu aktu zejścia, gdy lekarz opusz-
czał dwór, stwierdził on, że zwłoki gdzieś
znikły. Okazało się, że koledzy zmarłego
postanowili go ratować na swój sposób
przy pomocy metody, używanej w wy-
padkach porażenia piorunem. Szostaka
zakopano w ziemię, pozostawiając tylko
głową na powierzchni. Wyśiki kolegów
były jednak bezskuteczne. Przybyła na
miejsce policja odkopała zwłoki, które
wydała następnie rodzinie.

(—) Epidemia tyfusu. W Bieruniu Sta-
rym, w pow. pszczyńskim, wybuchła e-
pidemia tyfusu. Obecnie zanotowano już
kilka wypadków zachorowań. Wszyst-
kich chorych odstawiono natychmiast do
zakładu św. Józefa w Mikułowie, gdzie
ich umieszczono w barakach izolacyj-
nych. Jeden z chorych zmarł.

Kronika sportowa

Wycieczka C. T. C. do Koniecpola. W
dzisiejszą niedzielę C. T. C. urządził wy-
cieczkę kolarską do Koniecpola. Zbiór-
ka członków i sympatyków o godz. 5 m.
30 rano w lokalu klubu ul. Najświę. Marii
Panny 39.

Porażka kolarzy polskich w biegu
Berlin — Warszawa. Trzeci etap wy-
ścigu kolarskiego Berlin — Warszawa za-
kończył się również porażką naszych
kolarzy.

Etap ten odbył się na trasie Poznań—
Kalisz długości 170 km.
Pierwszy ukończył bieg zawodnik nie-
miecki Scheller zwycięzca dwóch po-
przednich etapów, w czasie 5 g. 17 m.
30.2 s.

Z zawodników polskich pierwszy u-
kończył etap Wasilewski w czasie 5 g.
18 m. 29.4 s. Dalsze miejsca do 10-go za-
jęli Niemcy.

Dyrekcja Szkoły Handlowej

Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie

zawiadamia, że ze względu na otwarcie równoległej klasy
pierwszej jest jeszcze kilka miejsc wolnych.

Zgłoszenia przyjmuje kancelarja szkoły do d. 1-go września
codziennie od godz. 8-iej do 13-iej.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że Szkoła uzyska-
ła od Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu
5 stypendjum po 200 zł. dla niezamożnych
uczniów, wykazujących najlepsze postępy w nauce.

KINO „ATLANTIC” wyświetla jeden
po drugim rewelacyjne podwójne progra-
my. — Ostatni składa się z „Dziwne-
go domu” i „Mego przyjaciela króla”.
— Obydwa filmy więcej niż dobre. — „Dziw-

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Konflikt Japońsko-sowiecki.

Londyn, 25.8. — Z Szanghaju donoszą,
że według informacji otrzymanych tam
ze źródeł urzędowych, przystąpiła Ja-
ponia do koncentracji swej floty wojen-
nej w porcie Dajren. Na rzemie portu
znajduje się rzekomo 30 japońskich stat-
ków wojennych, gotowych każdej chwili
do wyruszenia w drogę. Jednocześnie
japońskie ministerstwo wojny miało wy-
dać zarządzenie w sprawie wysłania do
Charbinu eskadry lotniczej, złożonej z 50
samolotów bombowych.

DZIESIĄTY DZIEŃ GŁODÓWKI
GUILBAUD-RIBAUDA.

Paryż, 25.8. — Były adwokat Stawie-
kiego Guilbaud-Ribaud, który rozpoczął
dziś 10-ty dzień głodówki jest tak osłab-
ny, że nie może podnieść się z łózka. Guil-
baud-Ribaud przewieziony będzie jutro
do lecznicy więziennej, gdzie poddany bę-
dzie zabiegom sztucznego odżywiania.

Niemcy intrygują
pomiędzy Polską i Francją.

Londyn, 25.8. — Agencja Reutera ro-
zesłała dziś do prasy komunikat, zawie-
rający streszczenie dziwnych rewela-
cji paryskiego „Echo de Paris”, na te-
mat tajnych klauzul wojennych, które
mają być objęte przyszłym trakta-
tem handlowym polsko-niemieckim. Pogłoski
o tajnych klauzulach, które na pierwszy
rzut oka rozpoznaje się jako brednie,

Dziesiąty przybył Więcek, a za nim
dalszych 10-ciu polskich zawodników.
Jeden z kolarzy niemieckich wycofał
się z biegu.

Drużynowo trzeci etap wygrali znów
Niemcy.

Odwolanie meczu Zagłębie Dabr. —
Częstochowa. Zapowiedziane na dziś
spotkanie piłkarskie reprezentacji Za-
głębia Dąbrowskiego i Częstochowy,
które miało odbyć się w Częstochowie
zostało odwołane przez podokręg.

Odwolanie tego spotkania przez pod-
okręg nastąpiło w związku z przema-
nieniem zorganizowania meczu Bryga-
da — Unia Pol. K. S. a nie podokręgowi.

Skład repr. Częstochowy na mecz z
repr. Radomska. Skład reprezentacji
naszego miasta na zawody z repr.
Radomska w dniu dzisiejszym: Uliński
(V.), Bąkowski (Skra), Jastrzębski (V.),
Kaczmarek (Tur.), Skawiński (Czest.),
Ciechecki (Tur.), Gątkiewicz i Kurek II
(V.), Leszczyński (Skra).

Wesoły mecz w Bydgoszczy. Z Byd-
goszczy donoszą: W niedzielę na Staj-
djon Miejski wkroczył zespół piłkarski
Teatru Miejskiego, aby zmierzyć swe si-
ły w meczu z reprezentacją dziennika-

ny dom”, w którym główne role kreują
tacy mistrze ekranu jak Berys Karloff
i Charles Langhton ośzalamając mistrzow-
stwem reżyserji i wysoco artystyczną
grą, które to czynniki przy emocjonują-
cej treści filmu sprawiają koleśalne wra-
żenie. Drugi film z jednym z najpopul-
niejszych artystów filmow sensacyjnych
Tomem Mixem świetnym mł. docyanym
Miki i pięknym kōnionem Tony — wy-
świetlany po raz pierwszy w Częstoch-
wie posiada wszystkie walory świetnego
wykonania i nieprzeciętnej fabuły. Oby-
dwa filmy godne obejrzenia wywołują u
widzów głębokie zadowolenie.

Przeciw obstrukcji, hemoroidom, zaburzeniom
w żołądka i kiszki, zaleca się picie naturalnej
wody gorzkiej „Franciszka - Józeta” Kikla razy
dzienne. Pytajcie się lekarza.

znane były w Londynie już w ubiegłym
tygodniu. Nikt jednak nie przywiązywał
do nich wawy, nadeszły one do Londynu
via Paryż i że propagują je paryskie s-
tery niemieckie, które w formie rzekomo
niedyskretniej rozsiewają wiadomości ob-
liczone na poróżnienie Polski z Francją.
Równoległe z tą agitacją niemiecką tu-
tejsze źródła sowieckie rozpowszechnia-
ją plotki o rzekomym porozumieniu pol-
sko-niemieckim, zwróconem przeciwko
Sowietom. Fantastyczny artykuł osnuty
na tych plotkach przynosi ostatni numer
drukowanego jako rękopis tygodnika
„The Week”, oraz dzisiejszy numer ty-
godnika „The News Statesman”.

ZAJCISKA ANTYSERMICKIE NA LITWIE

Kowno, 25.8. — Z miejscowości Kur-
szany donoszą, że ubiegłej nocy grupa
młodzieży litewskiej powybijała kamie-
niami szyby w siedzibie organizacji s-
joniściycznej. Miejskowe władze były bez-
silne i musiały zażądać pomocy policyj-
nej z Szawli, odległych o 20 km. W na-
stępstwie tego incydentu litewski mini-
ster spraw wewnętrznych wydał zarzą-
dzenie, aby przeciwko wszystkim ma-
ciociom spokoju występowano z najwięk-
szą surowością.

ZDERZENIE SAMOŁOTU z BALONEM.

Paryż, 25.8. — Dziś rano w czasie ma-
nowrów wojskowych, samolot zderzył
się z balonem na uwięzi. Samolot spadł
przy zderzeniu zaś z ziemią motor st-
nął w płomieniach i pilot spalił się.

raz. Jako, że byłaby to prawdopodobnie
jedyna okazja do legalnego skopania zia
długich recenzentów teatralnych, dzien-
nikarze dla celów zrozumiałych wyst-
ąpią w składzie rezerwowym, to znaczy
trzymającym się z rezerwą do artystów.

Walka będzie uczciwa i zacięta.

Mecz podobno odbędzie się pod ha-
słem „Zalani-zalanym”. Dochód prz-
znaczony jest na zalanych powodzian.

OFIARY NA POWODZIAN
Stan. Chadzińska zł. 50.—

Lekarz - dentysta
JADWIGA BRONIAŃSKA
b. asystentka wol. Oddz. chirurg. Akade-
mji stomatologicznej w Warszawie.
Przebieg 1-4 I. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
ul. Najśw. Panny Marji Nr. 21. Tel. 18-94.

WIELKA BEZPŁATNA PREMJA!!!

Ze względu na ogólnie zaintereso-
wano, jakie wywołują nasze prze-
miany, postanow. również w s-
mianu przynależny dla naszej kli-
enteli cały szereg wartościow.
premi. a mianowicie: 5 ubr. męsk.
z weln. kurtu. ladu, uszyte, 3 pla-
czech dam. z welnian. mater., 5
czust. zimow. dla. do odziana i 5
tuz. rękawiczek kamelow. dla tier
P. T. Klient. w. 1000. 1000. 1000. 1000.
i nas do dnia 29 sierpnia 1934 r. jeden
z niżej wymienion. kompletów.

TYLKO ZA ZŁ. 13.55.
wysyłamy: 3 metry materiału na
ubranie męskie lub na palto damskie szerokości
140 cm., 1 kosz. męska, 1 kosz. damska, 1 pare
kales, z satynowym wykończeniem, 1 pare re-
form z doskonał. trykotu, 1 pare pantofl. dam-
skich, 2 pary skarp. uciążelnych lub 1 pare pończ.
jedwabnych, 3 chusteczki: męsk. do nosa lub 3
chusteczki damskie batystowe i 1 ręcznik wa-
flowy.

TYLKO ZA ZŁ. 10.65.
wysyłamy: 4 metry materiału na suknie dam-
ska, 1 chustka jesien. lub zimowa w ładne koloro-
we kraty jasne lub ciemne, 1 pullover weln. z
jedwabiem, 1 kosz. damska madapol. z jedwab.
haftem we wszyst. kolorach, 1 pare reform try-
kot. i apaszyt weln. jesien, 1 pare pończozki jed-
wabn. i 3 chustecz. dam. batyst. z jedw. merkaż.
Wymienione kompl. wysyłamy za zalicz. poczt-
tow. na list. zamówień. Placi się przy odbiorze
towaru na pocztę. BEZ RYZYKA. Jeżeli towar
nie jest podob. przym. z powrotem i NATYCH-
MIAST zwracamy pieniądze. Zamów. należy a-
dresować tylko:
Firma „Łódzko-Bielska Kłanina”, Łódź, ul. Św.
Andrzeja Nr. 735.

PEŁNE PIERSI

Jedne ładki, dekolt bez za... Jedną prawdziwą kobiecą... Wzrost 1,50 do 2 stójk 2, 3... Specjalna oferta: przy naliczeniu w ciągu 10 dni...

SZKOŁA TAŃCÓW Bal. PARNASOWA

Otwarcie sezonu. Lekcja praktyczna. W niedzielę dnia 26 b. m. od godz. 7 wiecz. Przejmuj zapisy na kursie I. Informacje i zapisy codziennie od godziny 6 do 8 wiecz. w kancelarii szkoły.

Dr. Paweł Broniatowski choroby weneryczne

Ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 8 do 12 r. i od 4 do 8 w. Panów od 12 do 2. ul. N. P. Marji 21, I piętro, tel. 18-94.

ORYGINALNE PROSKI MIGRENE-NERVOSIN

BOLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA NEURALGIA, GRYPA, PRZETWIERDZENIA BOLE STAWÓW, KŁOSTNE ARTERYCZNE... WYKONANIE W PRAKTYCE WYKONANIE W PRAKTYCE WYKONANIE W PRAKTYCE

Z przedstawienia amatorskiego w Kawodrzy Górnej.

W dniu 19 sierpnia b. r. K. S. M. P. Z. w Kawodrzy Górnej odegrało piękną sztukę p. t. „Pruska Krew”. Wystawilo ją dlatego, aby dać społeczeństwu polskiemu obraz cierpien zadawanych najlepszym synom naszej ziemi, którzy odważyli się stanąć w obronie swych praw i wolności narodowej. Niech wspomnienia bohaterkich cierpień wprawią wzy stników w dumę i pozwolą zapomnieć o domowych niezgodach, a mają na uwadze jedynie dobro ojczyzny. Nie możemy uchylić się od złożenia gorącego podziękowania państwu pułkownikostwu Kapcińcowi za udzieloną nam pomoc, jak również zarządowi Straży Pożarnej w miejscowej wiosce, orkiestrze, która od

kilku lat wspiera nas i w czasie przerw rozwesela gości miłą muzyką. p. Boł. Sypkowski, organizatorowi i kierownikowi imprezy oraz wszystkim, którzy nam w czemkolwiek pomagali składamy serdeczne „Bóg zapłać”. Zaznaczyć należy, że całkowicie dochód z imprezy przeznaczony został na dotkniętych klęską powodzi. Zarząd K.S.M.P.Z. w Kawodrzy Górnej.

SZKOŁA TAŃCÓW baletm. K. KOSTECKIEGO

w lokalu własnym: ul. Waszyngtona 6. Przejmuj zapisy na kursy I - II - III Mazura lekcje oddzielnie codz. od 10 r. do 9 wiecz. Opłata za lekcje przystępna. Nowości sezonu: UWAGA! Lekcje praktyczne, w Niedziele i święta i oznaczonych dniach od g. 7 wiecz.

NA SEZON SZKOLNY!

NAJWIĘSZY WYBÓR KSIĄZEK MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH I POMOCY SZKOLNYCH

przyprowadziliśmy. Geny niskie obrotu szybka.

SKLEP GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO

II ALEJA № 26, TEL. 20-50.

Znormalizowane zeszyty szkolne, bruljony, bloki rysunkowe, tecki, piórnik, dzienniczki uczniowskie, stalówki, pióra, obśadki, ołówki, atramenty, kredki, cyrkle, ołkiery, trójkąty, farby, guma, guma arabska, kałamarze, szycorylki, papiery, rysownicze, rajszyony, temperaczki, tusze, węgielki, wycinanki i t. p.

— Nowy numer „Prasy”. Wyszedł z druku sierpniowy zeszyt „Prasy”, organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, redagowany przez Stanisława Kauzika.

Trzeci zeszytu jest następująca: Feliks Mrozowski — Praca zrzeszonych wydawców w okresie 1933/34. Władysław Wolert — Prasa polska zagranicą. Stanisław Kauzik — XX-V Kongres Unji Międzynarodowej Stowarzyszeń Prasowych. — Pobyt w Polsce przedstawicieli prasy Polonii zagranicznej. — Prasa i radio na sze rokiem świecicie. — Walka z niezdrowymi formami w Szwajcarii. — Pod znakiem bezimiennnej reklamy zbiorowej. — Reklama prasowa zagranicą. — Z życia prasy francuskiej. — Życie organizacyjne. — Kronika krajowa. — Przegląd ustaw i rozporządzeń. — Kronika zagraniczna. — Przegląd piśmiennictwa.

Cena zeszytu 2 zł. 50 gr. Do nabycia w administracji „Prasy”, Warszawa, Krak. Przedm. 40, w większych księgarniach i w kioskach „Ruchu”.

- RESTAURACJE: sprzedam koło Jasnaj Góry powód śmierć meża. Wiadom. „Renoma”.
POTRZEBNY: uczeń do praktyki fryzjerskiej Aleja Wolności nr. 28. 2421
SPRZEDAM: tanio sklep spożywczy. Wiadom. w „Renomie”.
POTRZEBNA: podająca do cukierki: Aleja nr. 16. Zgłaszać się o godz. 10-jej rano.
KAMIENICE: nowe, dochodowe, domy, domki z ogródkami, wille, majątki ziemskie, sklepy, place najkorzystniejszej polica „Renoma”. Aleja 21, Starekiewicz.
DO WYNAJECIA: 6 pokoi z kuchnią z wygodami, I piętro śródmieście. Wiadomość ul. Kilińskiego nr. 32. 2419
MOTOCYKL: Indian w dobrym stanie sprzedam. Ost. Gross, ul. Nowa nr. 17. 2397
POKÓJ: umebłowany z oddzielnym wejściem do wynajęcia, ul. Garbaldiego nr. 26. Wiad. u dozorczy.

POSZUKUJĘ: pracy jako kurman przy kociach lub jakiejkolwiek innej. Otery do sklepu „Gońca” pod „Pracowity”. 1629

WYNAJME: pokój dla nauczycielki lub emerytki, blisko kła sztoru, ul. 7-miu Kamienic nr. 11 m. 3. 1631

KTO CHCE: mieć dokładnie, z gwarancją i najniżej zreperowany — elektromotor, prądnicę, grzejnik i każdy aparat elektryczny powleczka tylko. Firmie F. Blachowicz i Syn Czestochowa, Aleja Kosciuszki 17/19, tel. 22-68.

PRADNICE: elektromotory, przetwornice dla kin, przetwornice dla galvanotechniki, przetwornice dla spawania, transformatory, druty nawojowe, druty dzwonkowe, grzejniki dla przemysłu, instalacje przedmy słuch i słabych i t. p. wykonują Zakłady Elektrotechniczne F. Blachowicz i Syn Czestochowa, Aleja Kosciuszki 17/19, tel. 22-68.

KUPUJĄCIE: znormalizowane zeszyty szkolne wyrobu Tomasza Nagłowskiego i S-kt. 2141

ZYGUMONT DEUAR: inżynier architekt plany i nadzór techniczny, ul. 3-go Maja 12. 1585

POKÓJ: z piecem kuchennym wynajmę. Wieluńska 18 gospodarz. 1583

KAFLE: z Fabryki Kacięcia Lubomirskiego Prusko, ceny fabryczne, wszelkie okucia do pieców i budowlane oraz farby, pod koszty, lakiery. — Ceny konkurencyjne, Ch. Fiszal, Czestochowa, ul. Warszawska nr. 9.

SPRZEDAM: tanio plac 64 prety przy ul. Mickiewicza nr. 37. Wiadomość Sosnowiec, ul. Długa 7, Piorkowski.

Dla pp. Piekarczy: polecam sruły w 3 gatunkach oraz luty 16 cent, 18 cent, wszelkie klapy różnego wymiaru nowego modelu, Czestochowa, ul. Nadzorcza nr. 13. M. Miłowski. Ceny na ządanie. 1481

AKUMULATORY: ładowane radiowych i samochodowych oraz agregacja, tanie magne oswiadczenia, stukawek po cenach niskich. Teichner, Aleja 14, tel. 17-91 wejście od ul. Wilsona w podwórzu. 1494

AKUSZERKA: Jakubowska z długoletnią praktyką w klinice kłach położniczych, III-A Aleja nr. 49, przyjmuje zamówienia, użdziela porad. Dla niezamożnych ustepstwa. 1211

DUZY: komfortowy pokój dla jednego lub 2-ech panów z niekierującym wejściem do ubikacji i łazienki, system korytarzowy, z utrzymaniem lub bez i wzniesienia do wynajęcia z używalnością telefonu, słaska nr. 25, II piętro, oglądać można od godz. 3-7-jej.

Bank Polski, Oddział w mi sprzedaje okazynie kociod do centralnego ogrzewania i 28 rur żeborkowych. 2313

LEKARZ - DENTYSTA Michal Grejniec przeprowadzi się do Alei II Aleja nr. 24. Przyjmuje od godz. 9 - 1 i od 3 - 7 w. w niedzielę od godz. 10 - 2 p. p.

MIESZKANIE: słoneczne przy ul. N. Marji Panny nr. 75: dwa pokoje z kuchnią i wygodami (woda gorąca i zimna) — do wynajęcia.

DO WYNAJECIA: pokój z kuchnią, z balkonem, z wodą, elektrycznością, na I piętrze, oraz pojedynczy pokój z piecem kuchennym i łazienką, Handlowa 15.

DO WYNAJECIA: duży pokój z kuchnią osobno sklep z pakami rem. Aleja Wolności 32.

WSZELKIE: druk, alize, klepsydy, zaproszenia, bilety wyzywotne tanio i przedko w drukarni F. D. Wilkoszewskiego, w Czestochowie, Aleja nr. 52, telefon 7-22-45.

FORTEPIAN: krótki, czarny, sprzedam tanio, ul. Dabrowskiego nr. 21 miesz. 11.

RÓZNE: meble w dobrym stanie do sprzedania zaraz, ul. Kilińskiego nr. 30 m. 1.

Do sprzedania: niepodzielna część połowy domu wraz z ogrodem blisko Jasnej Góry. Wiad. ul. św. Barbary Nr. 6 u Franciszki Łuczkiwicz.

DIALOKA BUDOWLANE: pięknie na południowym soku położone przy ul. Chłopińskiego i Skrzyneckiego, Zgłoszenia ul. Chłopińskiego 108.

DOMEK: do sprzedania 4 ubikacje, ul. Ewy nr. 7. 2358

CZTERY POKOJE: z kuchnią, z wszelkimi wygodami, do wynajęcia za zł. 60.— Lisiniec, ul. Kruszwicka nr. 33.

PROFESOR: matematyki przeprowadził się z ul. Al. Wolności 29 na ul. Jasnogórska 7/9 m. 3 i w dalszym ciągu przyspasia bicia do matury oraz do wszystkich klas szkół średnich z matematyki i łaciny. 2351

DO SPRZEDANIA: 3 morgi ziemi i dom nowy 4-ry ubikacje, ulica Wysockiego nr. 12, M. Kmiecik. 1665

OKAZYJNIE: stół okrągły rozsuwany otomana z półką, koczka oraz szafy, łózka, stoły no o w sprzedaje ul. Narutowicza nr. 3.

DO WYNAJECIA: sklep i pokój od zaraz na b. dogodnych warunkach, ul. św. Barbary nr. 45, gospodarz. 1647

RADJO! RADJO! Reperacja radioodbiorników, magnesonowa, głośnikowa i stukawek po cenach niskich. — TEICHNER, Aleja nr. 14, tel. 17-91 (wejście od ul. Wilsona w podwórzu).

WYUCZAM: bezpłatnie kroju, szycia, modelowania oraz bielinariata, przy pomocy opatentowanych za Nr. 9412 przyrządach „Patron Express”. Zapisz przyjmuj się do 30-go sierpnia b. r. Czestochowa, Waszyngtona nr. 73 (dawniej Jasna).

MOTOCYKL: „Ariel” 350 cm. sprzedam. Stan bardzo dobry, ul. Kilińskiego 80 w godz. między 6 a 8 wieczorem. 2389

TANIO: do sprzedania plac — ogród przy ul. Kopernika. Wiadomość Focha nr. 64. 2392

DWA POKOJE: i pokój z kuchnią do wynajęcia, ul. Dabrowskiego nr. 21. 1657

DENTYSTYCZNEJ: techniki nauczę za opłatą, Lekarz D-ia Michal Grejniec w Czestochowie, II-A Aleja nr. 24.

DOMEK: z ziemią do sprzedania lub wydzierżawienia w Kamienicy Polskiej. — Wiadomość ul. Narutowicza nr. 262, Kowalik.

DOM: murowany z placem 100 przęt. do sprzedania za przystępną cenę. Wrzosięk, pod Brzezinią, Jodycha. 2386

DOM: do sprzedania, ul. Olsztyńska nr. 43. Wiad. na miejscu. 2403

DOM: nowy parterowy z ogrodem, nowoczesnie wykończony, z wszelkimi wygodami — sprzedam. Wiadomość „Renoma”, II-ga Aleja nr. 21. 2407

ILUSTRACJE SZKOLNE dla Przedszkoli

w sklepie GOŃCA Aleja 26 tel. 20-50

POTRZEBNA: na wyjazd służąca uczciwa, skromnych wymagań, do wszystkich prac w gospodarstwie, p. z. ządana znajomość kuch. M. Adres: ul. Przemysłowa nr. 13/15 m. 14.

PRZYJMĘ: panów lub uczniów do mieszkania z utrzymaniem, ul. Kopernika 89 przy ul. Pulaskiego — Belica. 2380

PRZYJMĘ: do oprawy obrazu, portretu, fotografii, ul. Pulaskiego nr. 44 (daw. Humbertowska) Dobosz.

DWA POKOJE: umebłowane, pojedyncze, z oddzielnym wejściem, do wynajęcia, ul. Slaska 6, u gospodarza.

POKÓJ: umebłowany, frontowy, do wynajęcia dla jednego lub dwóch panów może być z utrzymaniem, II Aleja 43 m. 7.

SKLEP: z mieszkaniem lub bez do wynajęcia, ul. Hoene-Wrońskiego nr. 8, gospodarz. 2379

POKÓJ: umebłowany z oddzielnym wejściem, oświetl. elektr. — do wynajęcia Dobrzyński, ul. Jasnogórska nr. 38 — parter.

LOKALE: do wynajęcia 5 i 4 pokojowe, z 2 z wszelkimi wygodami przy ul. Aleja Wolności, Wiadom. Aleja nr. 35 m. 14. 2394

3 RÓŻNE LOKALE: front, parter, I i II piętro, Al. Kosciuszki 14, w domu po Moczygąbie 2 lokale po 3 pokoje z kuchnią Aleja Wolności nr. 13. 3 pokoje z kuchnią ul. Kilińskiego 9.

DO WYNAJECIA: dwa pokoje z kuchnią i przedpokojem, gruntemnie odnowione, ul. N. Marji Panny nr. 49, dozorca wskaze. 2415

TRZY POKOJE: z kuchnią, z wygodami, słoneczne, Lsze piętro, przy ul. Piłsudskiego do wynajęcia. Wiadomość: ulica Kilińskiego nr. 32.

DO WYNAJECIA: duży pokój słoneczny, ciepły, z niekierującym wejściem. Wiad. ul. Gen. Dąbrowskiego 65 m. 4.

DO WYNAJECIA: trzy pokoje z kuchnią, suche, słoneczne, z wygodami, ul. Waszyngtona nr. 20/22 od godz. 10 do 4 po południu oprócz niedzieli i świąt oraz sklep. 2401

14 groszy: kolnierzyk, 50 gr. kosa, 5 zł. garnitur, 4 zł. palto, 3 zł. sukniak barbowana w Chemiezniej pralni i farbarni „Jadwiga” ul. Katedralna nr. 4. 1612

SPRZEDAM: tanio zegar stojący, biurko toaletowe, szafę i szafki nocne, Aleja Wolności nr. 43/47 m. 10.

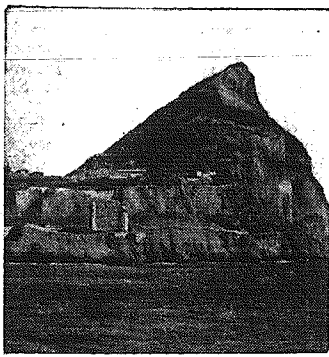
DO WYNAJECIA: dwa pokoje z kuchnią, pokój z kuchnią, pojedynczy pokój, wszystko z wszelkimi wygodami, warunki dogodne, ulica Kiedrzyńska nr. 1, róg Warszawskiej, tel. 15-31

SPRZEDAM: tanio zegar stojący, biurko toaletowe, szafę i szafki nocne, Aleja Wolności nr. 43/47 m. 10.

WSZELKIE: roboty amatorskie wykonujemy szybko, dokładnie i tanio. Fotofilm „Kontax”, Aleja 35.

POKÓJ: umebłowany do wynajęcia III Aleja nr. 79 m. 6.

OKAZYJNIE: pokój słonowy, dobrego do sprzedania. Wiadom. ul. Kilińskiego 24 m. 3.

Skaly Gibraltaru w łańcuchach.

'Skaly Gibraltaru, którego najwyższy szczyt zaszywał się i grozi runięciem, zabezpieczone zostały w ten sposób, że zagrożone szczyty opasano silnymi łańcuchami i przymocowano z tyłu do ziemi.

HUMOR I SATYRA.

Wezelek.

Uroczą pani Nela wyjeżdża na Hel. Na dworcu maś się z nią żegna. Tysiąc rad i tysiąc napomnień. Gdy już pociąg ma odejść, mówi maś: — A nie zapomnił, że jesteś uczciwą kobietą. Oczy Neli zapalają się łzami. Wyciąga chusteczkę i robi na niej wezelek.

- Jest pan?
— Jasnica pan nie przyjmie!
— Czy zajęty?
— Nie, ale wczoraj był łaskaw zabrać się, a dziś ranoć miał katar!
— Słuszny żal.
— Góbek stoi nad grobem i powtarza z płaczem:
— Ach, dlaczego umarłeś?
— Przechodźni zatrzymuje się z litością.
— Tu pewnie leży pański ojciec?
— Nie.
— Pański dziadek?
— Nie.
— Pański syn lub brat?
— Nie. Tu leży pierwszy mąż mojej żony.

Okup.

On: — Wiesz, gdyby cię porwana, zapłaciłbym w tej chwili 50 tysięcy!
Ona: — Żeby mnie zwrocił?
On: — Nie, żeby cię zatrzymał.
Przeczuć.
Spotykają się dwie kumy.
— Mój Boże, czemu to pani taka smutna?
— Droga pani, mam przeczuć, że się mojemu mężowi sprzyrzyłam...
— Skąd te przykre myśli do pani głowy?
— A bo jak wyszedł z domu temu 3 lata, tak jeszcze nie powrócił.
Cześć pokroźki.
Młoda męzatka przybija z płaczem do swej matki.
— Ach, mamusiu, jaka jestem nieszczęśliwa.
Czy wiesz, co mi Mietek przysiągł?
— No, co takiego, moje dziecko?
— Że mnie zamorduje, jak go kiedykolwiek zdradzę.
— Uspokój się, kochanie, uspokój, — odpowiada.

da czuła mama. Twój ojciec też mi to samo niejednokrotnie mówił, a widzisz jakos do tej pory żyje.

W biurze małżeńskim.

— Niech pani będzie spokojna — powiada właściciel biura do kandydatki do stanu małżeńskiego — już ja pani wyszukam dobrego narzeczonego.
— Ach, proszę pana, narzeczonego już mam, tylko chciałabym męża.
Rozkosze małżeństwa.
Słyszałem, że żona obdarzyła cię synem?
— Obdarzyła? Przepraszam — 300 zł. kosztował lekarz, 150 zł. akuszerka, 100 zł. wyprawka...

Na letnisku.

Pan Wojciech spoczywa sobie w piękny, słoneczny dzień na łące i marzy o niebieskich migdałach. Jednakże gromada chłopców, grająca w piłkę nożną, ma ci spokój. Co chwila piłka można przelatuje ponad Wojciechem i budzi go z milę drzemki. Mocno zirytowany, wstaje i woła do chłopców:
— Chłopcy, nie moglibyście się przenieść trochę dalej? Taka duża łąka, że możecie gdzieś indziej grać, nie akurat nademną!
— Owszem, moglibyśmy się przenieść — odpowiada jeden z chłopców, ale pan musi także pójść z nami! Pan jest naszą branką!

Dr. M. ROZEN
Choroby skórne i weneryczne leżące w tyłkach
II Aleja Nr 41, od 8-12 i od 2-8.

CO USŁYSZYMY DZIS PRZEZ RADJO?

NIEDZIELA, 26 SIERPNIA.
8:30 Audycja poranna. 10:00 Transm. nabożeństwa z Krakowa. Kazanie „Szukajcie napród Królestwa Bożego”. Muzyka religijna. 12:10 Popranek muzyczny ze studia. Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyskiego i Irena Gadejska (śpiew). 13:00 Prelekcja z cyklu „2000 lat muzyki”. 13:10 Muzyka lekka w wykonaniu orkiestry P. R. 13:45 „W kujawskiej Częstochowie — w Markowicach” — wygłosi mgr. St. Waszak. 14:00 Koncert zespołu ludowego Dzierżanowskiego i Suchockiego. 15:00 Felieton wiejski z Poznania. 15:15 Piosenki żołnierskie (płyty). 15:45 Listowne nauczanie rolnictwa: „Jesienne przetwórstwo ogrodnicze” —

wygłosi inż. Hipolit Brzeziński. 16:00 Zespół salonowy Niny Mańskiej. 17:00 Przegląd teatralny. 17:10 Mało znane arie operowe (płyty). 18:00 Fragment teatralny. 18:15 Recital skrzypcowy Eug. Umiańskiego. 18:45 Wspomnienia z pierwszych dni wojny (dialog literacki) — W. Hulewicz i W. Dobaczewski. 19:15 Recital fortepianowy Stanisława Niedzielskiego 20:02 Felieton aktualny. 20:12 Koncert popularny orkiestry symfonicznej P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego i Jerzy Czapliski (śpiew). 20:50 Dziennik wieczorny. 21:02 Na wesolej lwowskiej łące. 22:00 Skrzynka pocztowa techniczna — omówi red. Wacław Frenkiel. 22:15 Wiadomości sportowe. 22:30 Muzyka symfoniczna: O. Respighi (płyty) a) Plaki. b) Fontanny Rzymu. 23:05 Muzyka taneczna z Hotelu Bristol.

PONIEDZIAŁEK, 27 SIERPNIA.

6:30 Audycja poranna. 12:05 Codzienny przegląd prasy polskiej. 12:10 Muzyka lekka z Ciecuchocina. Orkiestra K. Englanda. 13:00 Dziennik południowy. 13:05 Muzyka popularna (płyty). 16:00 Z Koncert orkiestry dejej Zw. Kolejarzy z Katowic. 16:30 Muzyka taneczna (płyty). 17:00 Audycja dla dzieci: „Byliśmy na Baraniej Górze” — wygłosi p. Al. Janowski. 17:15 Koncert solistów. Wykonawcy: Aleksandra Helfreichowa (śpiew) i Józef Tołkacz (fortepian). 18:00 Praca zawodowa kobiet a obowiązki domowe — wygłosi p. Romana Dalborowa (pogadanka). 18:15 W. A. Mozart: Kwintet g-moll (płyty). 18:45 Pogadanka Brunona Winawera. 19:15 Wędrowka mikrofonu po Polsce — „W szybie górnośląskim” (transm. z Katowic). 19:40 Piosenki w wykonaniu Chóru Dana (płyty). 19:50 Wiadomości sportowe. 20:02 „W grobowcu Tut Ankh — Amuna” — wygłosi p. Roman Fajans (felieton). 20:12 Muzyka lekka. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Zdz. Górzyskiego i Wawrzyniec Zywolowski (gitara). 20:50 Dziennik wieczorny. 21:00 Transm. capstrzyku Mar. Wojennej z Gdyni. 21:02 Skrzynka pocztowa rolnicza — omówi inż. W. Tarkowski. 21:12 Koncert popularny. Wykonawcy: orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Józ. Ozmińskiego. 21:40 Recital fortepianowy Wiktora Labuńskiego. 22:10 „Wybuch wojny — wspomnienia osobiste” — wygłosi Zygmunt Kisielewski. 22:25 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza”.

SKŁADAJCIE ofiary na powodzian!

Mistrz świata w kolarstwie amatorskim.

W Lipsku zakończyły się mistrzostwa kolarskie świata dla amatorów. Pierwsze miejsce zajął kolarz holenderski Pellenaars, przebywając 113 km. w 2 g. 49 min. 03 sek. biąc rekord światowy. Na zdjęciu Pellenaars unoszony na rękach przez swych przyjaciół.

Czy wiecie, że...

...dla krajów trudniących się połowem wielorybów, posiada wielkie znaczenie wykorzystywanie odpadków, które się dotychczas po przeróbce wieloryba wyrzucało. Ub. roku norweski statek z wykorzystaniem na próbę resztki wszelkich kości i inne resztki, które zostały po przerobieniu tranu, w ten sposób, że zmienił je na maczkę; po wysuszeniu zrobiono z tego makuchy, które przedstawiają wielką wartość jako treściwa pasza dla bydła.

...według Francuskiej Akademii Umiejętności na całym świecie jest w użyciu 2,796 języków.

...Louvre posiada najosobliwszą w świecie książkę, która nie jest ani pisana, ani drukowana; każda litera jest wycięta w stronicy białego papieru, podłożonej błękitnym papierem, tak, że można ją czytać jak najwyraźniejsze pismo. Tytuł książki brzmi: „Męka Chrystusa”, a pochodzi ona z średnich wieków. Cesarz Rudolf II dawał za nią 11,000 dukatów. Istnieje jeszcze druga książka, ani pisana, ani drukowana, ale pochodzenie jej jest nowoczesne. Wydał ją księgarz w Lugdunum Roux; stronicy jej są z białego jedwabiu, na nich zaś litery tkane czarnym jedwabiem. Książka zawiera 50 stron zapełnionych samymi modlitwami.

UZUPEŁNIANKA Nr. 422. Ułotzy: „Otello”.

Po dopisanu na właściwe miejsca 2 połączonych linii 13 poziomych, 7 pionowych i 2 skośnych otrzymamy aktualne rozwiązanie.

Rozwiązanie uzupełnianki Nr. 411 nadsyłać należy do dnia 29 sierpnia, przesyłając uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach, że zawiera rozwiązanie szarady.

Za dobre rozwiązanie Redakcja wyznacza trzy nagrody: 1) powieść redaktorską, 2) powieść jednotomową i 3) pocztówkę artystyczną.

Przy nadsyłaniu rozwiązań prosimy dołączyć poniżej zamieszczony kupon.

Kupon uzupełnianki Nr. 422.

ROZWIĄZANIE WSPAKÓWKI Nr. 421.

- a) Aparat, arka, Dorota, lina, pokora, mraha, Jawa, krab, barak, osada, roba.
b) Abo, rada, sok, Arab, bar, kawa, jak, ar, Marokko, pani, lato, rodak, rata, rapa.
Trafnych rozwiązań wspakówki Nr. 421 nie nadano.

GEORGE OWEN BAXTER. 30. Na Dzikim Zachodzie POWIEŚĆ.

— To jakieś słowa, Mike — powiedział towarzysz. — Ale za kiepskie światło, żebyśmy mogli odczytać.
W tej chwili rozległ się hałas i tupot nóg na piętreczce hotelu. Kilku ludzi wolało z góry. Ludzie w barze skoczyli do drzwi, tłocząc się.
— Rozumiem cię dobrze — wyrostek zmienił ton nagłe. — Wielu ludziom podobna się ta szkapra. Zapaliłeś się do niej, ale mówiąc szczerze, nie warta jest tego, co zje. Jakis fajdak położył jej pod siodło oset, kiedy zaczęto ją ujeżdżać, i od tego czasu nie daje się osiodłać; można jeździć na niej tylko na oklep.
Andrzej rzucił na konia długie, smutne spojrzenie. Nie spotkał dotąd żadnego, któryby mu przypadł tak do serca. Wyprostował się, skierował swego kasztana na drogę i ruszył naprzód.

ROZDZIAŁ XIX.

Drogowskazem była dla niego góra, o której mu często wspominał stryj Kacper. Miała ona być u wierchołka rozdarta, jak kapelusze rozpruty nożem — i dwa bliźniacze szczyty miały być podobne do uszu mufa, z tą tylko różnicą, że zrastały się u podstawy. Gdy urzyna ją prosto przed sobą, to będzie wiadział, że znajduje się w wąwozie, który prowadzi do domu trapera. Tak mu mówił stryj.
Właśnie słońce w tej chwili oświetliło białą skałę, jeszcze jeden drogowyskaz o którym wspominał mu stryj i wobec tego Andrzej skręcił z drogi na drugą stronę wąwozu. Złocze było strone, u-

sypane głazami i drobnym żwirzem. Nie był to oczywiście teren odpowiedni dla zwykłego konia, ale nawet jego kasztan, nawykły do szerzej przestrzeni, potykał się ustawicznie. Wyraźnie nie podobało mu się to przedzieranie między skałami i krzakami, potrażał bowiem ustawicznie ibem i przystawał co parę kroków.
Środkiem wąwozu płynęła rzeczka, gniewnie bryzgaćca pianą na kaskadach i hucząca wśród skał. Andrzej musiał szukać brodu, aczkolwiek bowiem rzeczka nie była głęboka, to jednak wo da rwała z szybkością kuli na gładzicach, kipiła zaś, napotykając na wystające skały. Znalazł wreszcie odpowiednie miejsce i przejechał przez rzeczkę, ledwie zamoczywszy brzuch koniowi. Poczem zaczął się wspiąć na zbocze i wkrótce znalazł się w lesie. Drzewa zasłoniły mu drogowyskaz — białą skałę — ale trzymał się właściwego kierunku, powodując się odczuciem. Wreszcie wydostał się na polankę, na której stała chata. Była widocznie jednojzobowa i miała dobudowaną niską stajenkę. Obok stał wóz z pokrzywionymi kołami, jeśli zaś to była chata Rainera owego trapera, o którym wspominał mu stryj, to wóz ten musiał służyć do transportu skór do miasta. Andrzej zdumiał się na widok tego przedpotopowego wozu, raz dlatego, że nie wyobrażał sobie, jak go można jeszcze używać, powtóre, jakim sposobem został zaciągnięty tutaj przez las i skały.

Nie miał wiele czasu do rozmyślań. W otwartych drzwiach chaty zjawił się człowiek tak ogromnego wzrostu, że musiał schylić głowę, aby wyjrzyć zewnątrz. Andrzej odczuł gorzki zawód. Zamiast szczupłego, wysokiego młodzieńca, o którym mu stryj opowiadał, miał przed sobą tęgiego olbrzyma. Ale przypomniał sobie, że to już dwadzieścia lat upłynęło, jak stryj Kacper był w tych stronach a w ciągu tego czasu ów chudy młodzieniec mógł się rozrosnąć i jasno-rude włosy, o których mówił stryj, mogły ściemnieć. Gdzie kapelusze były zastąpione od słońca, tam jeszcze były plomienne i głównie na brodzie miały odcień brązowy. Brode miał wspaniałą, opadającą na piersi, i Andrzej patrzył na nią z podziwem.
— Hallo! — zawołał traper. — Czy jestes jedynym z pocigu? W takim razie powiadam ci, że tedy się nie przemknął. Przed tobą już szczęściu się dopytywało o niego.
Krew wytrysła na policzkach Andrzeja, poczem odplynęła z powrotem do serca. A więc pogoń tak go już wyprzedziła?
— Czy z Tomo? — spytał.
— Tomo? Nie. Byli oni z Gunter City i Twin Falls.
Andrzej zrozumiał. A więc Hal Dozier spełnił swa groźbę i podniósł na nogi wszystkich w górach. Spojrzał na zachód. Była jeszcze do zmroku z godzina czasu, ale od rana Dozier zdażył rozślać wszędzie wieści. Andrzej zagryzł wargi. Cóż poradzi najchytřejsza głowa i najszybszy koń przeciwko prawu, które ma na swe usługi elektryczność?
— W takim razie — rzekł Andrzej, zsuwając się z siodła — mogę pozostać tu na noc, skoro on tedy nie przejeżdżał. Jeśli tamci przeszkadzali lasy naokoło w ciągu dnia, to niema potrzeby, żebym to robił po nocy. Możecie mnie przenocować.
— Czy może? Rad będę cię przyjął. Daj mi swego konia. Zaopiekuję się nim. Wygląda na mocno zdrożonego. Nakaż mi go owsem, to wygladzi mu się skórą na żebrach. Jecznicin jest na nic, tyl-

ko rozgrzewa konia. Owiec — to grunt. I mówiąc to, wsiadł konia za uźdę i za prowadził pod daszek. Andrzej zdjął siodło i poszedł do rzeczki napoić konia, a kiedy wrócił, zastał już w stajence rozesełane siano, a w korycie znalazł pełno owsa.
Człowiek, który potrafi być dobrym dla konia, nie może być zdrajcą dla ludzi — pomyślał sobie Andrzej.
— Jesteście Hank Rainer, nieprawdaż? — spytał.
— Tak jest. A ty?
— Obawiam się, że jestem niepożądanym gościem — odparł Andrzej. — Jestem krewniakiem Kapra Lanninga. Chyba go pamiętacie?
— Przedzłbym zapomniął o swojej rece — odpowiedział rudowłosy olbrzym spokojnie.
Ale przyglądał się uważnie Andrzejowi.
— W takim razie — rzekł Andrzej, zachęcony, a jednocześnie trochę urażony tym spokojem — i moje nazwisko musicie liście słyszeć. Jestem...
Rudowłosy traper przerwał mu.
— Jesteś krewniakiem Kapra Lanninga. To dla mnie wystarczy. Więcej mi nie potrzeba. Poczł mi nazwisko? Nie chcę o niem słyszeć.
Andrzej zdziwił się, ale traper ciągnął najspokojniej:
— Lanning, nie jest to najpopularniejsze nazwisko w tej okolicy, rozumiesz? Przypuścmy, że ktos zjadł do mnie i spyta: „Widziałeś Lanninga?” Co mógł bym odpowiedzieć, gdybyś był jeszcze u mnie? „Mam tu jakiegoś Lanninga. Nie widziałem, że o niego chodzi”. Przypuścmy teraz, że nie wiem o tobie nic, poza tem, że jesteś krewniakiem Kapra Lanninga. Może ze strony matki, co?